DISCOVER
Latin America

ISSUE 2/2567

No.2

DISCOVER LATIN AMERICA

ASPA WATCH
AMERICAN AND SOUTH PACIFIC AFFAIRS

DISCOVER
Latin America ISSUE 2/2567
รวมบทความจาก DLA MAGAZINE

พิมพ์ครั้งแรก สิงหาคม 2567

ISBN : 978-616-341-159-4

จัดทำโดย กองลาตินอเมริกา กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้
กระทรวงการต่างประเทศ
เลขที่ 443 ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทร. 02-643-5113-4
อีเมล : mfa1103@mfa.go.th

พิมพ์ที่ บริษัท ภาพพิมพ์ จำกัด
เลขที่ 45/12-14, 33 หมู่ 4 ถ.บางกรวย-จงถนอม
ต.บางขนุน อ.บางกรวย จ.นนทบุรี 11130
โทร. 02-879-9154-6

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้. กองลาตินอเมริกา.
Discover Latin America issue 2/2567.-- กรุงเทพฯ : กองลาตินอเมริกา กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ กระทรวงการต่างประเทศ, 2567.
80 หน้า.

1. ละตินอเมริกา--ความเป็นอยู่และประเพณี. 2. ละตินอเมริกา--ภูมิประเทศและการท่องเที่ยว. I. ชื่อเรื่อง.

918
ISBN 978-616-341-159-4

Contents

เปิดหน้าต่างสู่โลกลาตินอเมริกา

04
บทบรรณาธิการ

06

500 ปีฮาวานา และ 60 ปีหลังการปฏิวัติคิวบา
พงศ์สิน เทพเรืองชัย
ประจำการที่สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเม็กซิโก
ระหว่างปี พ.ศ. 2556 - 2560

33
จากปาฏิหาริย์ สู่เทศกาลฤดูหนาว
พงศ์สิน เทพเรืองชัย
ประจำการที่สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเม็กซิโก
ระหว่างปี พ.ศ. 2556 - 2560
ทิพาพร อรรถศิวานนท์
ประจำการที่สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบราซิเลีย

17
เปิดมุมมองสองวัฒนธรรม
"ไทย – ลาตินฯ ใกล้กันมากกว่าที่คิด"
กับ อ.ธง ฐิติพงษ์
ภัชษร หาญกิติวัธน์ และ พิชญาภา ปัญญาศิริ
เจ้าหน้าที่โครงการ DLA

42
จากผืนดินเม็กซิโก สู่มรดกโลกทางวัฒนธรรม
พิชญาภา ปัญญาศิริ และ ภัชษร หาญกิติวัธน์
เจ้าหน้าที่โครงการ DLA

49

วัฒนธรรมชนเผ่าชินชอร์โร กับการทำมัมมี่ในลาตินอเมริกา

สถานเอกอัครราชทูตชิลีประจำประเทศไทย

65

ประสบการณ์เชียร์บอล

ทีมชาติเม็กซิโกที่ Estadio Azteca

ปรีชญา สินประเสริฐ
สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเม็กซิโก

51

การเต้นรำ ดนตรี และภาพยนตร์ :

ศิลปะและความบันเทิงสไตล์ชิลี

สถานเอกอัครราชทูตชิลีประจำประเทศไทย

70

Lucha Libre

เมื่อกีฬาคือวัฒนธรรม คือความบันเทิง

พงศ์สิน เทพเรืองชัย
ประจำการที่สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเม็กซิโก
ระหว่างปี พ.ศ. 2556 - 2560

56

อาร์เจนตินา ดินแดนแห่งกีฬา และความหลากหลาย ทางวัฒนธรรม

จักรพันธ์ ยุวรี
สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบัวโนสไอเรส

Editor's Note

ยินดีต้อนรับทุกท่านเข้าสู่ DLA Magazine ฉบับที่ 2/2567 ที่จะพาคุณดำดิ่งสู่หัวใจของลาตินอเมริกา – ดินแดนแห่งกีฬา ความบันเทิง และวัฒนธรรมที่หลากหลายซึ่งได้มาหลอมรวมกันอย่างลงตัว

ในภูมิภาคที่ห่างไกลออกไปจากประเทศไทยแห่งนี้
มีดินแดนที่เปี่ยมไปด้วยเสน่ห์และมนต์ขลัง
ของความหลากหลายที่จะทำให้ผู้อ่าน
ได้ตื่นตาตื่นใจและหลงไหลไปกับมัน
ขอให้ทุกท่านเตรียมตัวให้พร้อม
ที่จะเดินทางไปกับ DLA ฉบับนี้ของเรา

"El entretenimiento es la puerta de entrada a la cultura." - ความบันเทิงคือประตูสู่วัฒนธรรม ประโยคข้างต้นสะท้อนถึงเรื่องราวที่ DLA ฉบับนี้จะนำสู่สายตาผู้อ่านได้เป็นอย่างดี หลังจากที่เราได้ทำความรู้จักกับอาหารหลากหลายสไตล์ของประเทศในลาตินอเมริกาไปแล้วใน DLA Magazine ฉบับที่แล้ว ฉบับนี้ ท่านผู้อ่านจะได้สัมผัสความเป็นลาตินอเมริกา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ผ่านเลนส์ของประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม กีฬา และความบันเทิงจากดินแดนต่าง ๆ ในภูมิภาค

DLA Magazine ฉบับนี้จึงหวังว่าการเดินทางข้ามเวลาและพรมแดนนี้ จะช่วยให้คุณผู้อ่านทุกท่านเข้าใจและได้เข้าใกล้ลาตินอเมริกาในแง่มุมที่ลึกซึ้งมากขึ้น ทั้งในด้านกีฬา ศิลปะ ประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของผู้คน และหวังว่าเรื่องราวเหล่านี้จะไม่เพียงให้ข้อมูลแก่ผู้อ่านเท่านั้น แต่จะเป็นการสร้างแรงบันดาลใจให้ทุกท่านอยากออกสำรวจวัฒนธรรมอันน่าทึ่งของภูมิภาคนี้ด้วยตัวเอง ไม่ว่าจะผ่านการรับชมกีฬา การเรียนรู้ภาษา หรือการท่องเที่ยว เพื่อให้ความใกล้ชิดระหว่างเราสามารถเกิดขึ้นได้จากทุก ๆ คน

กองลาตินอเมริกา
กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้
สิงหาคม 2567

500 ปีฮาวานา และ 60 ปีหลังการปฏิวัติคิวบา

เรื่องและภาพ : พงศ์สิน เทพเรืองชัย
ประจำการที่สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเม็กซิโก ระหว่างปี พ.ศ. 2556 - 2560

คิวบา ชื่อนี้ใครได้ยินแล้วคงจะนึกถึงถนนที่เต็มไปด้วยรถยนต์คลาสสิกสีสันฉูดฉาด และกลิ่นอายเรโทรที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวหลั่งไหลมาจากทั่วโลก ประเทศเกาะแคริบเบียนรูปทรงจระเข้แห่งนี้มีเอกลักษณ์หลายอย่างที่สะดุดตาผู้คนที่ได้มาเยือน ทุกอย่างที่เราได้สัมผัสที่นี่ล้วนมีเรื่องราวความหลังย้อนกลับไปหลายสิบหรือหลายร้อยปีที่สะท้อนถึงการมาบรรจบกันระหว่าง “โลกเก่า” (ยุโรป-แอฟริกา) กับ “โลกใหม่” (อเมริกา) และการหลอมรวมทางสังคม-วัฒนธรรมสามทวีป รวมถึงการต่อสู้ระหว่างสองขั้วอุดมการณ์ทางการเมืองที่ยาวนาน ด้วยประวัติศาสตร์เข้มข้นนี้ เวลาอยู่ที่กรุงฮาวานาไม่ว่าเราจะมองไปทางไหนก็มีเรื่องเล่าแฝงอยู่ไม่มากก็น้อย บทความนี้จึงขอจะพาผู้อ่านไปรู้จักเรื่องเด่น ๆ บางเรื่องที่อยู่เบื้องหลังภาพท่องเที่ยวและรูปในโปสต์การ์ดจากคิวบากัน

ประตูสู่ทวีปอเมริกา

ค.ศ. 1492 คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส ออกเดินเรือจากสเปน มุ่งหน้าไปทางตะวันตกด้วยความหวังว่าจะมีเส้นทางสู่ทวีปเอเชีย โดยไม่รู้มาก่อนว่าที่จริงแล้วมีทวีปขนาดใหญ่คั้นกลางอยู่ระหว่างยุโรปกับเอเชีย ทว่าความมุ่งมั่นที่จะค้นหาเส้นทางใหม่จากยุโรปสู่เอเชียนั้น กลับนำไปสู่การค้นพบที่ยิ่งใหญ่กว่าความตั้งใจเดิมเสียอีก นั่นก็คือ การค้นพบทวีปใหม่

อันที่จริง ถ้าจะบอกว่าโคลัมบัส “ค้นพบทวีปใหม่” ก็คงไม่ถูกต้องเสียทีเดียว เพราะว่าทวีปอเมริกามีผู้อยู่อาศัยมาก่อนแล้วหลายพันปี มีอารยธรรมที่รุ่งเรืองไม่น้อยไปกว่าทวีปเอเชียเลย หากแต่ชาวยุโรปเพิ่งจะได้รู้จักดินแดนแห่งนี้เมื่อปลายศตวรรษที่ 15

โคลัมบัสเดินทางมาถึงหมู่เกาะบาฮามาสในทะเลแคริบเบียน และต่อไปถึงชายฝั่งคิวบาเมื่อปี ค.ศ. 1492 หลังจากนั้นอีกหลายปี สเปนก็เริ่มสร้างถิ่นฐานบนเกาะคิวบาในปี ค.ศ. 1511 และสร้างเมือง La Habana (ลา อาบาน่า) ในปี ค.ศ.1515 ซึ่งต่อมาในปี ค.ศ.1519 เมืองนี้ถูกย้ายมาอยู่ ณ ที่ตั้งปัจจุบัน และถูกตั้งเป็นเมืองหลวงของอาณานิคมแห่งนี้

จากคิวบา สเปนก็เดินหน้าสู่แผ่นดินใหญ่ของทวีปอเมริกา เริ่มจากเม็กซิโกในปี ค.ศ. 1519 และต่อไปยังกัวเตมาลา เปรู จนในที่สุดก็ทั้งทวีปอเมริกาใต้ (ยกเว้นบราซิลที่อยู่ภายใต้การปกครองของโปรตุเกส) คิวบาจึงนับเป็นอาณานิคมสำคัญและเป็นเมืองใหญ่แห่งแรกของสเปนในซีกโลกนี้

HAVANA, CUBA

รูปภาพ : กรุงฮาวานาในยุคปัจจุบัน ณ Paseo del Prado หรือ Paseo Marti ถนนสายสำคัญกลางเมือง และ Avenida del Puerto ถนนเลียบชายทะเลแคริบเบียน

PLAZA DE LA REVOLUCIÓN

จัตุรัสนักสู้

การต่อสู้ที่เป็นที่จดจำที่สุดครั้งหนึ่งของประวัติศาสตร์โลกร่วมสมัยคงหนีไม่พ้นการปฏิวัติของฟิเดล กัสโตร (Fidel Castro) นักกฎหมายหนุ่มที่กลายมาเป็นผู้นำสงครามกองโจรเพื่อล้มรัฐบาลของนายพลฟูลเฆนซิโอ บาติสตา (Fulgencio Batista)

เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม ค.ศ. 1953 ฟิเดล กัสโตร และกลุ่มปฏิวัติได้เข้าโจมตีค่ายทหารในเมือง Santiago de Cuba ซึ่งประสบกับความล้มเหลว ทำให้ทั้งฟิเดลและราอูล น้องชาย ถูกจับ และเมื่อถูกปล่อยตัวจึงลี้ภัยไปยังเม็กซิโกเพื่อวางแผนการปฏิวัติต่อไป

ซึ่งในช่วงเวลานี้เองที่ฟิเดลได้พบกับแพทย์หนุ่มชาวอาร์เจนตินาที่ชื่อว่าเออร์เนสโต เกบาร่า (Ernesto Guevara) หรือที่เราคุ้นหูกันในนาม เช เกบาร่า (Che Guevara) ทั้งสองคนคุยกันถูกคอ Che จึงเดินทางไปคิวบาพร้อมกับฟิเดลในช่วงปลายปี ค.ศ. 1956 เพื่อต่อสู้กับนายพลบาติสตา ซึ่งความพยายามครั้งนี้จบลงด้วยชัยชนะในปี ค.ศ. 1959

เรื่องราวการต่อสู้นี้ได้ถูกจารึกไว้ ณ จัตุรัสแห่งการปฏิวัติ (Plaza de la Revolución) ซึ่งมีภาพใบหน้าของ Che และกามีโย่ เซียนฟูเอโกส (Camillo Cienfuegos) เพื่อนร่วมปฏิวัติอีกคนหนึ่ง ปรากฏบนสองอาคารที่ตั้งอยู่ข้างกัน

รูปภาพ : ใบหน้าของ Che และคำพูดอันโด่งดังที่เขาเคยกล่าวกับฟิเดล ว่า Hasta La Victoria Siempre (“จนกว่าจะได้พบกับชัยชนะ ตลอดไป”) ถูกจารึกไว้บนอาคารกระทรวงกิจการภายในคิวบา ในขณะที่บนอาคารกระทรวงสารสนเทศและการสื่อสารซึ่งอยู่ติดกัน มีใบหน้าของเชียนฟูเอโกส พร้อมคำพูดของเขาต่อฟิเดล ว่า Vas bien Fidel (“นายทำได้ดีแล้ว ฟิเดล”) ที่กลายเป็นสโลแกนติดปากของกลุ่มปฏิวัติ

รูปภาพ :
ฝั่งตรงข้ามกระทรวงกิจการภายในและกระทรวงสารสนเทศฯ มีอนุสรณ์สถานอีกแห่งหนึ่งที่บอกเล่าเรื่องราวการต่อสู้ครั้งสำคัญในยุคก่อนฟิเดล นั่นคืออนุสาวรีย์ José Martí วีรบุรุษที่ต่อสู้เพื่อเอกราชของคิวบาจากสเปนในช่วงปลายศตวรรษที่ 19

José Martí นอกจากจะเป็นนักต่อสู้เพื่อเอกราชแล้ว ยังเป็นนักเขียนและกวีฝีมือดีที่ได้ฝากผลงานอมตะไว้ คือ เนื้อร้องของ Guantanamera เพลงที่ถูกขนานนามว่าเป็น “เพลงชาติคิวบา” (อย่างไม่เป็นทางการ) บทเพลงนี้มีเนื้อหากึ่งสะท้อนการปฏิวัติ การต่อสู้เพื่ออิสรภาพ และการดิ้นรนเพื่อชีวิตที่ดีขึ้นสำหรับผู้คนที่โดนกดขี่ โดยผู้แต่งได้ยืมเนื้อร้องมาจากคอลเลคชั่นบทกวี Versos Sencillos ของ José Martí ผนวกรวมเข้ากับท่วงทำนองที่ติดหูจนกลายเป็นเพลงที่โด่งดังไปทั่วโลกในยุค 1960 รวมถึงในประเทศไทยที่เพลง Guantanamera ถูกนำมาใส่ท่อนร้องภาษาไทยแบบกวน ๆ ที่ร้องว่า “กวนกาลาแมกัน”

ชาวต่างชาติผู้มีนามว่า เออร์เนสต์

รูปภาพ : การที่ El Floridita และ La Bodeguita del Medio ดังเป็นพลุแตก โดยเฉพาะในหมู่นักท่องเที่ยวต่างชาติ มีส่วนมาจากอิทธิพลของ Ernest Hemingway ที่เคยกล่าวไว้ว่า เขาดื่ม Daiquiri ที่ El Floridita และ Mojito **ที่** La Bodeguita ดังเห็นได้บนจานที่ระลึกที่มีขายทั่วไป ที่เป็นรูปวาดร้านทั้งสองแห่ง พร้อมคำพูดว่า “My daiquiri in El Floridita. My mojito in La Bodeguita” - E. Hemingway

มันแทบจะเป็นไปไม่ได้เลยที่จะเดินทางไปคิวบาโดยไม่ได้ยินชื่อของ Che Guevara และ Hemingway สองบุรุษผู้เปรียบเสมือนสัญลักษณ์และหน้าตาของวัฒนธรรมร่วมสมัยของคิวบา เมื่อเดินอยู่บนท้องถนนในกรุงฮาวานา เราจะเห็นหน้าของ Che ปรากฏอยู่บนเสื้อผ้าและของที่ระลึกทุกร้าน (ทุกร้านจริง ๆ) ในขณะที่ชื่อของ Hemingway ก็เป็นแรงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวจำนวนมากต้องยืนต่อแถวรอเข้าไปดื่มคอกเทลโปรดของเขาในบาร์ที่เขาเคยนั่ง

สิ่งที่น่าสนใจคือ ชายทั้งสองคนนี้หาใช่ชาวคิวบาแต่อย่างใด แถมทั้งสองคนยังมีชื่อเหมือนกันอีกนั่นคือ Ernest (หรือ Ernesto ตามภาษาสเปน) Ernest Hemingway เป็นนักเขียนชื่อดังจากสหรัฐอเมริกา เจ้าของรางวัลโนเบลสาขาวรรณกรรมเมื่อปี ค.ศ. 1954 ซึ่งอาศัยอยู่ที่คิวบาเป็นเวลาร่วม 20 ปี (แบบเข้า ๆ ออก ๆ โดยเดินทางไปมาระหว่างคิวบา สหรัฐฯ กับยุโรป) ในช่วงเวลาที่อยู่ที่คิวบานี่เองที่เขาได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับชาวประมงคิวบาและการต่อสู้กับปลาดาบ ชื่อว่า The Old Man and the Sea ซึ่งชนะรางวัล Pulitzer Prize และกลายเป็นผลงานวรรณกรรมอมตะชิ้นหนึ่งของสหรัฐฯ

รูปภาพ : ร้านอาหารและบาร์ชื่อดังอีกแห่งที่ Hemingway เคยนั่งก็คือ La Bodeguita del Medio ผู้คิดค้นคอกเทล Mojito

รูปภาพ :
ร้านอาหารและบาร์ El Floridita แหล่งนั่งดื่มประจำของ Ernest Hemingway ผู้หลงใหลในคอกเทล Daiquiri ที่ทางร้านได้คิดค้นขึ้น เป็นหนึ่งในสองบาร์ที่ดังที่สุดของคิวบา ถ้าสังเกตดี ๆ จะเห็นว่ามีลายเซ็นของ Hemingway ปรากฏอยู่หน้าร้านด้วย

ส่วน Ernesto “Che” Guevara เป็นนายแพทย์ชาวอาร์เจนตินาผู้ต่อสู้เคียงบ่าเคียงไหล่กับสองพี่น้องกัสโตรในการปฏิวัติคิวบาระหว่างปี ค.ศ.1956-1959 จนกระทั่งได้รับชัยชนะ หลังจากนั้นเขาได้ดำรงตำแหน่งสำคัญหลายตำแหน่งในรัฐบาลของกัสโตร ก่อนจะตัดสินใจออกเดินทางไปต่อสู้ในประเทศอื่น ๆ จนกระทั่งจบชีวิตลงที่ประเทศโบลิเวีย

แม้เส้นทางชีวิตจะต่างกัน แต่ชายต่างชาติสองคนที่มีนามว่าเออร์เนสต์ คนหนึ่งจากอเมริกาเหนือและอีกคนหนึ่งจากอเมริกาใต้ ยังคงเป็นที่จดจำของผู้คนบนเกาะแห่งนี้มาจนถึงทุกวันนี้ แม้ว่าทั้งสองคนจะจากคิวบาไปกว่า 50 ปีแล้วก็ตาม

รูปภาพ : บ้านของ Ernesto “Che” Guevara ถูกเก็บรักษาไว้ในสภาพที่ดี และเปิดเป็นพิพิธภัณฑ์ให้เข้าชมได้ บ้านของเขามีขนาดไม่ใหญ่ มีของใช้ไม่มาก และค่อนข้างเรียบง่าย

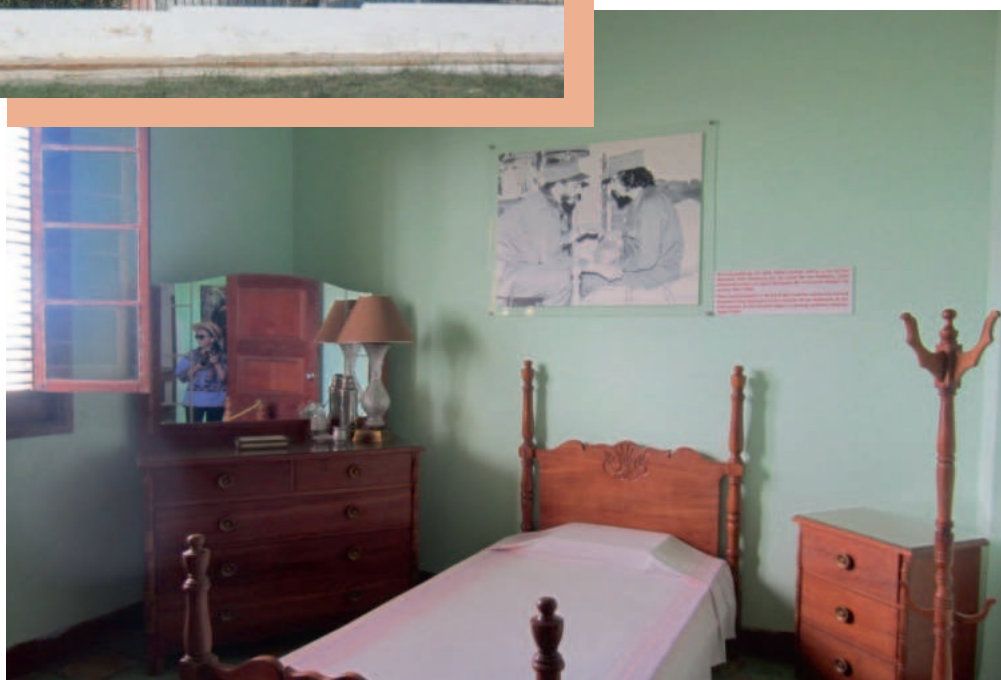

รถยนต์คลาสสิก

ความใกล้ชิดสนิทสนมระหว่างคิวบากับสหรัฐฯ ในอดีตทำให้มีการนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ ซึ่งรวมถึงรถยนต์ แต่ภายหลังการปฏิวัติและการปฏิรูปเศรษฐกิจในเวลาต่อมา คิวบาได้ออกมาตรการห้ามนำเข้ารถยนต์ ซึ่งทำให้ไม่มีการนำเข้ารถยนต์รุ่นใหม่อีก (จนกระทั่งเมื่อปลายปี ค.ศ.2013 ที่มาตรการดังกล่าวถูกยกเลิกไป) ด้วยเหตุนี้ ประชาชนจึงได้รักษาและซ่อมบำรุงรถยนต์ที่มีอยู่เพื่อใช้งานต่อมาเรื่อย ๆ เวลาผ่านไปนานหลายสิบปี รถยนต์อเมริกันยุค 1960 แทบจะสูญพันธุ์จากโลกแล้ว แต่ปรากฏว่าในคิวบามี “คอลเลคชั่น” รถคลาสสิกที่ยังวิ่งอยู่จริงตามท้องถนน แม้กระทั่งรถยนต์จากค่ายดังในอดีตที่ได้ปิดกิจการไปนานแล้ว อย่าง Oldsmobile, Plymouth, DeSoto ก็ยังคงวิ่งอยู่

รัม ซิการ์ และ 3 ช่า

สามสินค้าส่งออกชื่อดังของคิวบาไม่ได้เกิดขึ้นมาโดยความบังเอิญ แต่เป็นผลผลิตจากประวัติศาสตร์ที่ยาวนานหลายร้อยปี และการผสมผสานวิถีชีวิตและสังคมวัฒนธรรมของโลกเก่ากับโลกใหม่

รัม - เครื่องดื่มแอลกอฮอลที่เลื่องชื่อของคิวบาที่เป็นส่วนผสมสำคัญในคอกเทลชื่อดังอย่างโมฮิโต (Mojito) ไดคีรี (Daiquiri) และกูบาลิเบร (Cuba Libre) เริ่มเป็นที่โด่งดังนอกประเทศคิวบาจากการขยายตลาดสู่ต่างประเทศโดยบริษัท Bacardí ในช่วงครึ่งแรกของศตวรรษที่ 20 อย่างไรก็ดี ในปัจจุบัน Bacardí ไม่ได้เป็นบริษัทสัญชาติคิวบาแล้วเนื่องจากได้ย้ายสำนักงานและฐานการผลิตออกจากประเทศในช่วงการปฏิรูปเศรษฐกิจคิวบาซึ่งมีการยึดบริษัทเอกชนมาเป็นของรัฐ โดยทุกวันนี้รัมสัญชาติคิวบาที่มีชื่อเสียงที่สุด คือ Havana Club

ซิการ์ - มนุษย์กลุ่มแรกที่ปลูกและบริโภคยาสูบ คือ ชนพื้นเมืองแห่งทวีปอเมริกา ซึ่งตอนที่โคลัมบัสเดินทางมาถึงเขาได้รู้จักกับยาสูบของชาวแคริบเบียน สินค้าเกษตรที่แปลกใหม่นี้ถูกนำกลับไปเผยแพร่ต่อจนกระทั่งเป็นที่นิยมทั่วทวีปยุโรป ต่อมา สเปนและชาติยุโรปอื่น ๆ จึงปลูกใบยาสูบเป็นรูปอุตสาหกรรมในอาณานิคมแถบอเมริกาใต้ ยาสูบกลายเป็นหนึ่งในสินค้าเกษตรที่เลื่องชื่อของภูมิภาคนี้มาจนถึงปัจจุบัน และที่ดังที่สุดคงหนีไม่พ้นซิการ์ (cigar) ของคิวบา ทุกวันนี้ ซิการ์ของคิวบาผลิตโดยโรงงานยาสูบของรัฐ ที่ชื่อว่า Cubatabaco และจัดจำหน่าย/ส่งออกโดยรัฐวิสาหกิจที่ชื่อว่า Habanos ส่วนยี่ห้อซิการ์ที่ดังที่สุดและแพงที่สุดคือ Cohiba เนื่องจากในอดีตเป็นยี่ห้อที่ผลิตขึ้นเฉพาะสำหรับผู้นำและบุคคลระดับสูงในรัฐบาลคิวบา รวมถึงเพื่อมอบเป็นของขวัญแก่ผู้นำต่างประเทศ ชื่อยี่ห้อนี้มาจากคำว่า “cohiba” ซึ่งเป็นคำที่ชนพื้นเมืองใช้เรียกยาสูบ ณ ตอนที่โคลัมบัสเดินทางมาถึงเกาะคิวบาเมื่อห้าร้อยปีก่อน

ดนตรีคิวบา - ในอดีตภูมิภาคแคริบเบียนเป็นแหล่งผลิตน้ำตาลที่สำคัญ โดยมีคิวบาและเฮติเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ แต่หลังการปฏิวัติเฮติและเหตุการณ์ความวุ่นวายที่ตามมา คิวบาจึงไร้คู่แข่งและขึ้นมาครองตลาดประจำภูมิภาค จนกระทั่งเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ที่สุดของโลกในช่วงเวลาหนึ่งด้วย (เป็นที่มาของการผลิตเหล้ารัม ซึ่งใช้กากน้ำตาลเป็นวัตถุดิบ) อุตสาหกรรมน้ำตาลนี้เองเป็นสิ่งที่นำแรงงานจำนวนมหาศาลจากแอฟริกามายังหมู่เกาะแคริบเบียน และก่อกำเนิดสังคมที่ผสมผสานกันระหว่างผู้คนและวัฒนธรรมของสเปนกับแอฟริกา ที่เรียกว่า “แอโฟร-กูบาโน่” (Afro-Cubano) รวมถึงดนตรีคิวบาที่ผสมดนตรีเครื่องสายจากสเปนกับจังหวะกลองของแอฟริกาได้อย่างลงตัว ไม่ว่าจะเป็นเพลงแนว Cha Cha Cha (3 ช่า) Son Cubano **หรือ** Salsa (อันหลังสุดนี้ถือกำเนิดขึ้นในนครนิวยอร์กโดยชุมชนคิวบาและเปอร์โตริโก)

วงดนตรีที่มีชื่อเสียงมากที่สุดของคิวบาคงเป็นใครไปไม่ได้นอกจาก Buenavista Social Club ซึ่งก่อตั้งจากการรวมกลุ่มโดยศิลปินเพื่อรื้อฟื้นดนตรีของคิวบาจากยุคก่อนการปฏิวัติ ซึ่งคล้ายกับวงสุนทราภรณ์ของไทยที่ในลักษณะว่าก่อตั้งโดยศิลปินระดับปรมาจารย์เมื่อหลายสิบปีก่อนและผลัดใบ-เปลี่ยนสมาชิกมาเรื่อย ๆ จนถึงปัจจุบันโดยยังคงรักษาแนวดนตรีเดิมไว้ หากใครได้ดูภาพยนตร์แอนิเมชั่นใน Netflix เรื่อง Vivo แล้วก็คงจะได้เคลิ้มไปกับภาพบรรยากาศเมืองฮาวานาและท่วงทำนองของดนตรีคิวบา ซึ่งเสียงของคุณลุง Andrés ในภาพยนตร์เรื่องนี้ให้เสียงโดย Juan de Marcos González หนึ่งในผู้ร่วมก่อตั้งวง Buenavista Social Club นั่นเอง

ไม่ว่าจะเป็นภาพ Che รถคลาสสิก ดนตรี การเต้นรำ ซิการ์ หรือเหล้ารัม ที่ต่างเป็นภาพจำติดตาของผู้คนที่เดินทางมายังฮาวานา ทุกอย่างล้วนแล้วแต่มีเรื่องเล่าที่ผูกโยงกลับไปถึงยุคล่าอาณานิคมเมื่อ 500 ปีก่อน การต่อสู้เพื่อเอกราช หรือการปฏิวัติคิวบาเมื่อ 60 ปีที่แล้ว และเป็นมนต์เสน่ห์เฉพาะตัวที่หาที่อื่นไม่ได้อีกแล้ว

DIA

Magazine

เปิดมุมมอง สองวัฒนธรรม ไทย – ลาตินฯ ใกล้กันมากกว่าที่คิด

กับ อ.ธง ฐิติพงษ์

สัมภาษณ์และเรียบเรียงโดย:
ภัชษร หาญกิติวัธน์ และพิชญาภา ปัญญาศิริ
ภาพ: ภัชษร หาญกิติวัธน์

ในอีกซีกโลกหนึ่งที่ห่างไกลกับประเทศไทยทั้งด้านระยะทางและภาษา ใครเลยจะรู้ว่า จะมีผู้สนใจอยากเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมไทยเป็นจำนวนมาก และหลายคนคงไม่คาดคิดว่า จริง ๆ แล้ว ที่ว่า “ไกลกัน” นั้น เรามีความเชื่อมโยงกันมากกว่าที่คิด

ในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมา ภาวะชะงักงันจากการระบาดของโรคโควิด-19 ได้ขยายเทคโนโลยีสื่อสารออนไลน์ให้มีบทบาทมากขึ้น ผู้คนมากมายทำความรู้จักและเรียนรู้กันผ่านโลกออนไลน์ ในแง่อุตสาหกรรมบันเทิงก็เช่นกัน เราเริ่มพบเห็นคอมเมนต์ภาษาสเปนจำนวนไม่น้อยในหลาย ๆ คลิปวิดีโอของดารา-ศิลปินไทย เริ่มเห็นกระแสแฟนคลับชาวลาตินอเมริกาที่มาติดตามฟังเพลง T-POP หรือติดตามดูซีรีส์ของไทย หรือเห็นประจักษ์เป็นรูปธรรมมากขึ้นอีกเมื่อมีศิลปินไทย เช่น วง 4MIX บินข้ามทวีปไปแสดงคอนเสิร์ตในลาตินอเมริกา แล้วมีผู้ชมล้นหลาม ตามมาด้วยการประกวดร้องเพลงที่คนลาตินอเมริการุ่นใหม่หยิบเพลงไทยมา cover ได้อย่างไพเราะ ทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นว่าความนิยมอุตสาหกรรมบันเทิงไทยเริ่มเข้าไปยึดครองพื้นที่ในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน และกำลังทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมให้เขาเดินทางมาหาเรา

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเม็กซิโกติดตามพัฒนาการความนิยมดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง และได้สำรวจความสนใจเรียนภาษาไทยผ่านวัฒนธรรมร่วมสมัยของไทย เพื่อต่อยอดกระแสความนิยมในซีรีส์ละครและเพลงไทยในภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน และเมื่อพบว่ามีผู้แสดงความสนใจกว่า 4,000 คน โดยส่วนใหญ่สนใจสื่อบันเทิงไทย วัฒนธรรมไทยและการท่องเที่ยว สถานเอกอัครราชทูตฯ จึงจัดโครงการห้องเรียนภาษาไทยออนไลน์ที่มีชื่อว่า Thai Language Online Course 2022 ซึ่งได้รับการตอบรับอย่างล้นหลาม โดยมีผู้สนใจจากทั่วภูมิภาคลาตินอเมริกากว่า 3,200 คน และได้เปิดคอร์สเรียนอย่างเป็นทางการไปแล้วเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคมที่ผ่านมา โดยมีอาจารย์ **ฐิติพงษ์ ด้วงคง** หรือ **อาจารย์ธง** เป็นผู้สอนภาษาไทยให้กับผู้เรียนชาวลาตินฯ เป็นภาษาสเปน

ใน DLA Magazine ฉบับนี้ กองบรรณาธิการจึงขอชวนท่านผู้อ่านไปจับเข่าคุยกับอาจารย์ธง หรือที่ผู้เรียนเรียกกันว่า Toni ถึงแนวคิดเบื้องหลังเนื้อหาการสอนในคลาสนี้ และมุมมองที่มีต่อความสัมพันธ์ไทย-ลาตินอเมริกา ทั้งปัจจุบันและอนาคต และด้วยความที่อาจารย์เป็นผู้คร่ำหวอดในการสอนภาษาสเปนและลาตินอเมริกาศึกษาในหลายมหาวิทยาลัยของไทย และมีความสนใจลึกซึ้งในมิติความเชื่อมโยงระหว่างไทย-ลาตินอเมริกา พวกเราขอการันเตอทูการันตีเลยว่าบทสัมภาษณ์นี้จะทำให้ผู้อ่านรู้สึก ว้าว! ในความเป็นลาตินฯ ที่ผสมผสานอยู่ในความเป็นไทยอย่างที่เรียกได้ว่า ใกล้แค่เอื้อม

Thai Language Online Course 2022

- มีผู้สนใจจากทั่วภูมิภาคลาตินอเมริกากว่า 3,200 คน และมีผู้ได้รับคัดเลือกจำนวน 36 คน จากเม็กซิโก คิวบา กัวเตมาลา ฮอนดูรัส และนิการากัว
- ระยะเวลาของคอร์ส 9 สัปดาห์
- (เริ่ม 17 กรกฎาคม 2565)
- ค่าใช้จ่าย: ฟรี!
- ผู้เรียนส่วนใหญ่สนใจ:

1) สื่อบันเทิงไทย วัฒนธรรมไทย และการท่องเที่ยว
2) เพิ่มโอกาสการหางานในอนาคต
3) ศึกษาต่อในประเทศไทย

- เนื้อหาของคอร์ส

(1) การแนะนำตัวตนและอัตลักษณ์เป็นภาษาไทย
(2) การใช้ภาษาไทยสนับสนุนดาราและนักแสดงไทย
(3) สถานที่สำคัญของไทย
(4) อาหารไทย โดยมีการสอดแทรกประเด็นความเหมือน/แตกต่างทางวัฒนธรรมไทย-ลาตินอเมริกาตลอดหลักสูตร

- ผู้สอน: อ.ฐิติพงษ์ ด้วงคง อาจารย์สอนภาษาสเปนในหลายมหาวิทยาลัยของไทย อาทิ มธ. จุฬาฯ และ มศว และผู้เชี่ยวชาญด้านการประกวดนางงาม

มารู้จัก “อาจารย์ธง” กันก่อน

ผมชื่อธง ฐิติพงษ์ ด้วงคง ครับ ตอนนี้เป็นอาจารย์พิเศษของวิทยาลัยนานาชาติปรีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และวิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ งานของผมจะเป็นด้านวัฒนธรรม ภาษา รวมไปถึงการศึกษาอาณาบริเวณศึกษา เช่น ที่วิทยาลัยนานาชาติปรีดี พนมยงค์ ผมจะรับผิดชอบเนื้อหาส่วน Thai Studies ในวิชา Thai Cuisine in Global Perspective คือเราเล่าเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมอาหารการกินในประเทศไทย ในมิติที่เรานำไปศึกษาต่อยอดตามคอนเซ็ปต์และทฤษฎีเชิงวิชาการ ยกตัวอย่างเช่น ในมิติของชาตินิยมเชิงวัฒนธรรม ในมิติของชีวิตพลัดถิ่น หรือแม้กระทั่งในมิติของการทูตเชิงวัฒนธรรม ซึ่งเป็นหัวข้อที่ผมนำมาใช้สอนในห้องเรียนผ่าน narrative หรือว่าเรื่องเล่าต่าง ๆ ที่เราพบเจอได้ในชีวิตคนไทยร่วมสมัย หรือชีวิตคนไทยในต่างแดนที่มีการติดต่อกับนานาชาติหรือประชาคมโลกด้วย ส่วนที่วิทยาลัยนานาชาติและความยั่งยืน ผมก็รับผิดชอบวิชาภาษาและวัฒนธรรมของสเปนและลาตินอเมริกา รวมไปถึงวิชาภาษาสเปนด้วย ซึ่งเป็นหนึ่งในรายวิชาที่ผมชอบมาก และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงานด้านการต่างประเทศได้ด้วย อย่างงานด้านวัฒนธรรมของลาตินอเมริกา ที่ได้นำมาประยุกต์ใช้กับงานสอน Thai Language Online Course 2022 ในครั้งนี้ครับ

สืบทราบมาว่าสมัยมหาวิทยาลัย อาจารย์เรียนเอกภาษาสเปน

ใช่ครับ ถือได้ว่าเป็นการเรียนช่วงหนึ่งในชีวิตที่ปูพื้นฐานให้เรามีองค์ความรู้กว้างขวางในระดับที่ทำให้เราเข้าใจความเป็นคนลาตินอเมริกาจากมุมมองของคนไทยได้ ภาษาสเปนเปรียบเสมือนหน้าต่างบานใหญ่ที่เปิดโอกาสให้ผมเข้าใจความรู้สึกนึกคิด วัฒนธรรม รวมถึงอัตลักษณ์ของความเป็นชาติลาตินอเมริกา ซึ่งไม่ได้เหมือนกันเสียทีเดียวนะครับ และทำให้ได้หันกลับมามองตนเองด้วยว่าอัตลักษณ์ความเป็นไทยของเรานั้นมีความหลากหลายทั้งทางประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต รวมไปถึงภูมิหลังของผู้คนซึ่งมาจากต่างวัฒนธรรม เช่นเดียวกันกับคนในลาตินอเมริกาครับ

คิดอย่างไรกับประโยคที่ว่า "ไทยและลาตินอเมริกาใกล้กันมากกว่าที่คิด"

เห็นด้วยครับ ง่าย ๆ เลยครับ สภาพภูมิอากาศย่อมนำมาซึ่งสภาวะสิ่งแวดล้อมที่ใกล้เคียงกัน ปฏิเสธไม่ได้เลยว่าลาตินอเมริกาส่วนหนึ่งเลยหรืออาจจะเรียกได้ว่าเกินครึ่ง มีลักษณะเป็นเขตร้อนชื้นหรืออยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตร เพราะฉะนั้นพืชพรรณ สัตว์ หรือแม้กระทั่งอุปนิสัย สีผิวของผู้คน ก็มีความคล้ายคลึงกับในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือประเทศไทยเรา - ถ้าพูดให้แคบขึ้นนะครับ - เราจะเห็นได้เลยว่ามีความใกล้เคียงกันด้านกายภาพเยอะมาก ยังไม่รวมถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้คน ซึ่งก็จะเห็นได้ว่าให้ความสำคัญกับชุดคุณค่าบางชุดใกล้เคียงกัน อย่างเรื่องครอบครัว ความเป็น collectivism เป็นหมู่คณะ แล้วก็ที่สำคัญเลยถ้าเราพูดถึงหลักฐานเชิงประจักษ์ว่ามีอะไรบ้างที่ลาตินอเมริกาและไทยมีร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตร้อนชื้น สิ่งที่พบเห็นได้ง่าย ๆ เลยคือพืชพรรณ ถ้ามองออกไปในสวน เราจะเห็นต้นมะละกอใช่ไหมครับ มะละกอก็คือพืชที่มาจากลาตินอเมริกาเขตร้อน มีบางทฤษฎีบอกว่ามาจากทางใต้ของเม็กซิโกบริเวณเขตรัฐเชียปัส (Chiapas) หรือรัฐยูกาตัง (Yucatán) แถวนั้น หรือบางท่านบอกว่ามาจากโคลอมเบีย หรือถ้าเราศึกษาบันทึกของลา ลูแบร์ (Simon de La Loubère) เราจะเห็นว่ามีการจดบันทึกคำนี้ไว้แล้ว โดยเรียกว่า Papayer ซึ่งบ่งบอกว่าเป็นพืชที่มาจากอเมริกาเขตร้อน และภาษาจะเป็นภาษาคาริบ (Carib) ซึ่งก็เป็นภาษาของชนพื้นเมืองในเขตนั้น หรือต้นลีลาวดีที่เม็กซิโกจะบานช่วงพฤษภาคมใช่ไหมครับ ก็เลยมีชื่อเรียกว่า Flor de mayo (ดอกไม้เดือนพฤษภาคม) ในขณะที่บ้านเรา ลีลาวดีเมื่อก่อนเรียกว่าลั่นทมก็มี connotation ในเชิงลบว่านำมาซึ่งความเศร้าโศก

เรามองในมิติว่าเขาโตที่ไหน เขาออกดอกที่ไหน ในป่าช้าใช่ไหมครับ ซึ่งความหมายของดอกลีลาวดีที่ปรากฏในเมโสอเมริกา ในเขตอเมริกาเขตร้อน หรือในวัฒนธรรมมายาเก่า มันหมายถึงดอกไม้ของเทพเจ้า ดอกไม้แห่งชีวิต แต่กลับกันในพื้นที่ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หมายถึงดอกไม้แห่งความตาย แต่เราแชร์ความเหมือนกันตรงที่ว่าเราใช้มันเป็นภาษาเชิงสัญลักษณ์เพื่อบ่งบอกช่วงเวลาของชีวิต ความหมายเหล่านี้ถูกแปรเปลี่ยนไปตามศาสนาหรือการเคลื่อนย้ายของผู้คน ผมคาดว่าดอกลีลาวดีน่าจะมาจากลาตินอเมริกาผ่าน Galleon Trade ระหว่างกรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ กับเมือง Acapulco เมืองชายฝั่งของเม็กซิโก ซึ่งดำเนินการโดย Nueva España (สเปนใหม่) เขตอุปราชใหม่ที่อาณานิคมสเปนไปตั้งอยู่ ณ ตอนนั้น ซึ่งปัจจุบันคือประเทศเม็กซิโก การค้าขายข้ามซีกโลกเหล่านั้นนำมาซึ่งสิ่งต่าง ๆ หลายหลากมากมาย อีกตัวอย่างหนึ่งคือท่าศาลา (อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช) เป็นแหล่งปลูกโกโก้ชั้นดีนะครับ ซึ่งพืชชนิดนี้ปลูกได้ทั้งในประเทศไทย ในฟิลิปปินส์ แล้วก็ในอเมริกา ทั้งอเมริกาใต้และอเมริกากลางเลย จะเห็นได้ว่ามีความใกล้เคียงและมีความสัมพันธ์กันผ่านหลักฐานเชิงประจักษ์เหล่านี้ หรือในส้มตำหนึ่งจาน เราจะเห็นว่ามีพืชต่าง ๆ ที่มาจากลาตินอเมริกามากมาย ทั้ง Tomates มะเขือเทศ Cacahuetes หรือ Mani ซึ่งก็คือถั่วลิสง หรือแม้กระทั่งในบริบทของมะละกอที่ผมอธิบายไปก่อนหน้านี้ รวมทั้งพืชพรรณต่าง ๆ ที่เราพบเห็นได้ในชีวิตประจำวันอีกมากครับผม

อย่างพืชประดับ เช่น ดอกเฟื่องฟ้า บานบุรี สีเหลือง ดอกพุทธรักษา ก็มาจากลาตินอเมริกา ดอกไม้หลาย ๆ ดอกที่เราเห็นในบ้านเรา เช่น ดอกเหลืองปรีดียาธร ดอกเหลืองเชียงราย ก็มีถิ่นกำเนิดแถบปารากวัยและอาร์เจนตินา เป็นต้น เรื่องราวเหล่านี้ยังคงรอการค้นพบ และผมคิดว่า Discover Latin America เป็นแพลตฟอร์มที่ดีเลยที่จะเผยแพร่องค์ความรู้เหล่านี้ทำให้คนไทย -- ที่เราเคยคิดว่าเราอยู่ห่างไกลกันนับพันไมล์ - ใกล้กับลาตินอเมริกาได้อย่างไม่น่าเชื่อ ผ่านทางจิตวิญญาณและความสัมพันธ์ทางการทูตครับ

ดอกเฟื่องฟ้า

อาจารย์เองก็เป็นหนึ่งในคนที่นำประเทศไทย ภาษา และวัฒนธรรมไทยไปให้คนลาตินฯ รู้จักด้วย

ใช่ครับ ผมได้มีโอกาสเป็นอาคันตุกะไปเยือนเม็กซิโกในปี 2014 ภายใต้ความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กับกระทรวงการต่างประเทศ และในปีนั้น ก็มีคณะอาจารย์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไปด้วย เพื่อไปสร้างความสัมพันธ์ทางการทูตผ่านแพลตฟอร์มการศึกษา คือเราไปเจรจาความร่วมมือด้านการศึกษา ไปลงนาม MoU และปัจจุบันนักเรียนหรือนักศึกษาจากเม็กซิโกก็มาเป็นนักเรียนแลกเปลี่ยนที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้า และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น และในขณะเดียวกันนิสิตนักศึกษาของเราก็ได้มีโอกาสไปศึกษาเป็นนักเรียนแลกเปลี่ยนที่นั่น เพราะมี MOU ระหว่างกัน เช่นมหาวิทยาลัย Colima หรือมหาวิทยาลัย Guadalajara ประเทศเม็กซิโก เป็นต้น ซึ่งก็พร้อมที่จะรับนักเรียนไทย ที่นี่ (วิทยาลัยนานาชาติปรีดีฯ) มี Thai studies ที่นั่นก็มี Southeast Asia Studies แน่นอนว่า Area Studies หรือว่าอาณาบริเวณศึกษา ทั้งสองพื้นที่ไม่ควรจะอยู่โดดเดี่ยวใช่ไหมครับ เราควรจะสร้าง connection ระหว่างกัน การศึกษาเรื่องอาณาบริเวณศึกษาควรจะทำในมิติที่เชื่อมโยงกับอาณาบริเวณที่เป็นโลกใบเดียวกัน เพราะเราก็คือประชาคมโลกเหมือนกัน เรานำเอาสิ่งดี ๆ ของแต่ละภูมิภาคหรือว่าสิ่งที่น่าจะขบคิดของแต่ละภูมิภาค ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม มาแบ่งปันกัน มาสร้างองค์ความรู้ให้กว้างไกลขึ้น

ประสบการณ์การสอนในโครงการ *THAI LANGUAGE ONLINE COURSE 2022* เป็นอย่างไรบ้าง

คราวนี้ต้องบอกว่าได้รับการตอบรับที่ดีมาก ๆ เลยนะครับ จำนวนผู้สมัครกว่า 3,000 คนทำให้เราต้องมีกระบวนการคัดเลือกเหมือนการประกวดนางงามเลยครับ ต้องเรียกผู้เข้าเรียนมาสัมภาษณ์หรือร่วมกิจกรรมเพื่อให้เขารู้ว่า คลาสนี้มันไม่ใช่คลาสเรียนภาษาปกตินะ มันเป็นคลาสเรียนภาษาแบบ Theme-based คือเรานำคอนเทนต์ของ T-POP วัฒนธรรมมวลชนร่วมสมัยซึ่งตอนนี้กำลังฮอตฮิตมาก ๆ เข้ามาเป็นเนื้อหาในการเรียนและเป็นการสร้างแรงบันดาลใจกับผู้เรียนด้วย แน่นอนว่าผู้เรียนมีช่วงอายุหลากหลาย ตั้งแต่มัธยมฯ ไปจนถึงวัยทำงาน และได้รับการสนับสนุนจากสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเม็กซิโกเป็นอย่างดี ในขณะเดียวกันก็ได้รับการตอบรับจากบรรดาชาวลาตินอเมริกาผู้ให้ความสนใจ ซึ่งเป็นฐานผู้เรียนที่ใหญ่มาก ตอนนี้เราเพิ่งจะจบคลาสเรียนที่แปดไป เหลืออีกคลาสเดียวเราก็จะมอบประกาศนียบัตรกันแล้ว ซึ่งหลังจบคลาสนี้นะครับ ผู้เรียนของเราจะสามารถสื่อสารได้ในบริบทที่หลากหลาย ไล่ตั้งแต่การแนะนำตัวเอง ผ่านการเรียนรู้ชื่อของคนไทย ชื่อตัวละครในซีรีส์ Boy love หรือว่าศิลปินนักร้องวงต่าง ๆ ที่ไปทัวร์คอนเสิร์ตในลาตินอเมริกา เช่น คุณมิว ศุภศิษฏ์ หรือ 4MIX ซึ่งร่วมงานกับกระทรวงการต่างประเทศอยู่บ่อยครั้งนะครับ

และมีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรม อุตสาหกรรมบันเทิงในไทย อุตสาหกรรมแฟชั่น อุตสาหกรรมการประกวดนางงามไทย ซึ่งตอนนี้มองแล้วมีการตอบรับที่เป็นอย่างดีมาก ๆ ในลาตินอเมริกา คนลาตินอเมริการู้จักนางงามไทย รู้จักแอนชิลี (แอนชิลี สก๊อต-เคมมิส มิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ 2564) รู้จักอแมนด้า ออบดัม (มิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ 2563) แอนนาเสือ (แอนนา เสืองามเอี่ยม มิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ 2565) ก็ขึ้นโพลสำรวจความนิยมของนางงามอยู่บ่อย ๆ นะครับ แล้วก็ปิดท้ายเป็นเมื่อวานเป็นเรื่องอาหารการกิน ผมก็ได้ใช้ความรู้ที่สอนอยู่ในวิชาประจำของผมที่นี่นะครับ แต่ว่าทำการสอนเป็นสองภาษา (ไทยและสเปน) เพราะฉะนั้นการเข้าใจโครงสร้างทางภาษา เข้าใจบริบททางวัฒนธรรม รวมไปถึงประเด็นอะไรก็ตามที่เป็นเรื่องฮอตฮิตอยู่ในบ้านเรา ผู้เรียนของผมก็ไม่ตกหล่นครับ ผมไม่ได้สอนแบบ spoon-feeding แต่สอนเพื่อให้เขาสามารถสร้าง savoir-faire (การสื่อสารให้เหมาะสมกับกาลเทศะ) สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง เพื่อให้เกิดเป็นวิธีการเรียนรู้ของตัวเองที่เขาจะนำไปใช้เรียนรู้ภาษาใดก็ได้ที่เขาอยากเรียนต่อไปในอนาคต หรือหากอยากเรียนอะไรเกี่ยวกับภาษาไทยหรือประเทศไทยอีก เขาก็สามารถสกัดองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง เพราะเขารู้แล้วว่าจะเรียนอย่างไรผ่านวิชานี้ ซึ่งก็เป็นการเรียนในลักษณะที่ยั่งยืนครับ

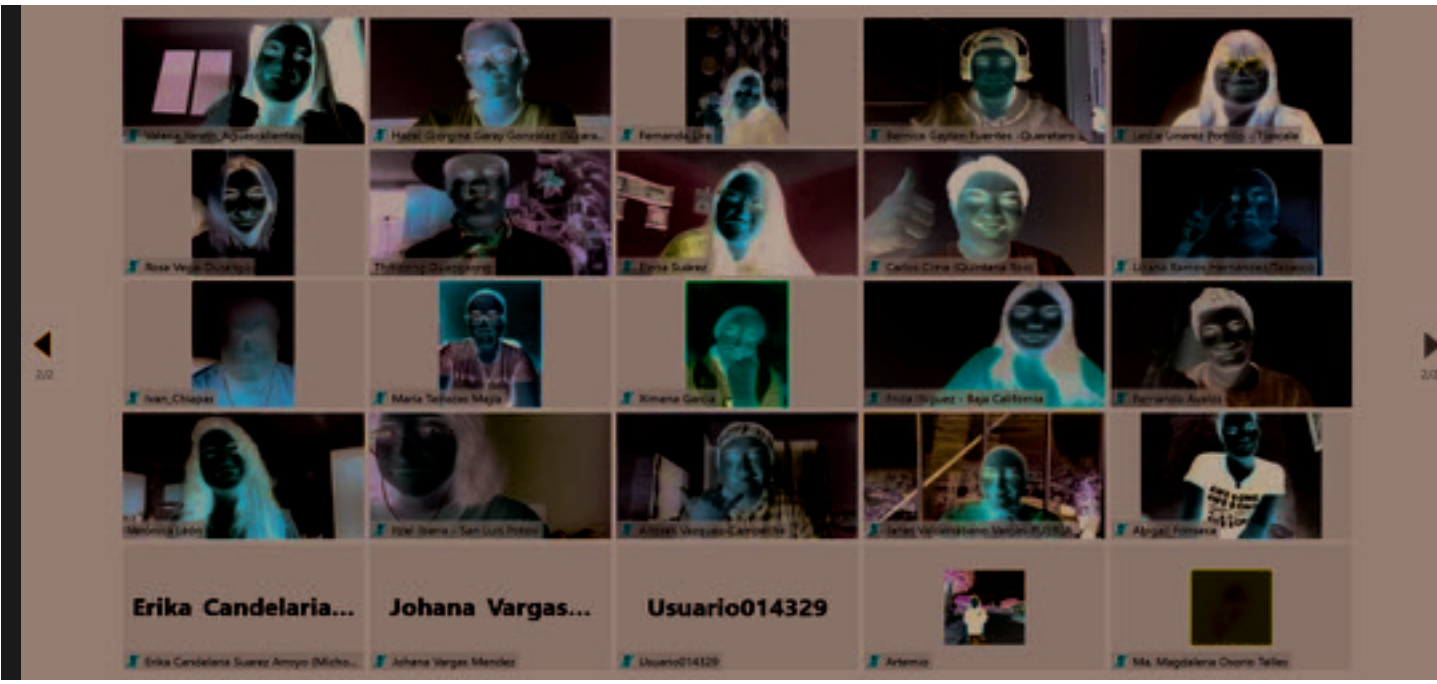

ผู้เรียนในคอร์สให้ความสนใจเรื่อง T-POP เป็นพิเศษไหม

ครับ เขาสนใจอุตสาหกรรมเพลงบ้านเรา มีผู้เรียนที่เป็นนักข่าว เป็นสื่อจากนิตยสารหัวหนึ่งของลาตินอเมริกา เขาเก่งมาก สามารถแปลข่าวเล็ก ๆ น้อย ๆ จากภาษาไทยให้เป็นภาษาสเปน บอกเล่าไม่กี่ประโยค แต่เป็น meaningful sentence หรือบางคนชอบการร้องเพลงอยู่แล้ว ก็แปลเพลงจากภาษาไทยไปเป็นภาษาสเปน แล้วก็ใช้ทำนองในเพลงไทยมาร้องในเวอร์ชั่นภาษาสเปน แบบที่ 4MIX ก็ทำใช่ไหมครับ มีคนนำเพลงร่วมสมัยมาแปลเนื้อความเป็นภาษาสเปนแล้วก็เล่นกีตาร์สด ๆ ในคลาสเรียน ซึ่งสร้างความประทับใจมาก ๆ แต่อย่างไรก็ตาม เราไม่ได้ลดหย่อนความรู้เชิงวิชาการเกี่ยวกับภาษาไทยนะครับ เราสอนแบบเน้นการพูดสื่อสารก่อน เพราะผมเชื่ออย่างหนึ่งว่าการเรียนแบบเน้นไวยากรณ์ โครงสร้าง หรือหลักภาษาก่อน มันค่อนข้างจะทำให้ผู้เรียนจำกัดตัวเองในเรื่องของการสื่อสาร เรามีเวลาสองชั่วโมง อย่าลืมนะครับว่าการทำงานในคลาสเรียนเราทำงานกับเวลา ที่สำคัญตั้งไว้ตั้งแต่เริ่มต้นว่าจุดประสงค์ในการเรียนคอร์สนี้คืออะไร เพื่อการสื่อสาร เพื่อเขาจะได้เอาภาษาไปใช้ได้อย่างสนุกสนาน เอาไปตามดูคอนเสิร์ต เอาไปเขียนป้ายให้กำลังใจศิลปินที่เขาชื่นชอบ ใช่ไหมครับ หรือว่าวันหนึ่งที่เขามีโอกาสได้มาเที่ยวเมืองไทย เขาสามารถเอาตัวรอดได้ในการสื่อสารแบบไทย เขาสามารถที่จะใช้ภาษาแล้วเขารู้สึกว่าเขา street-smart คือเขาสามารถใช้ชีวิตอยู่ได้บนท้องถนนในไทย สั่งอาหารเป็น โค้กที่หนึ่งนะคะ ก๋วยเตี๋ยวหนึ่งชามค่ะแบบนี้ ผมเน้นลักษณะที่เขานำไปใช้ได้เลย เพื่อที่ว่าผู้เรียนก็จะได้รู้สึกว่าตัวเองทำได้ empower ตัวเองผ่านบริบทการเรียน แล้วสักวันหนึ่งเขาก็จะใช้พลังตรงนี้ สานต่อการเรียนรู้ของตัวเองที่ซับซ้อนหรือยากขึ้น โดยที่มีภาษาเป็นใบเบิกทาง เป็น golden ticket ครับ

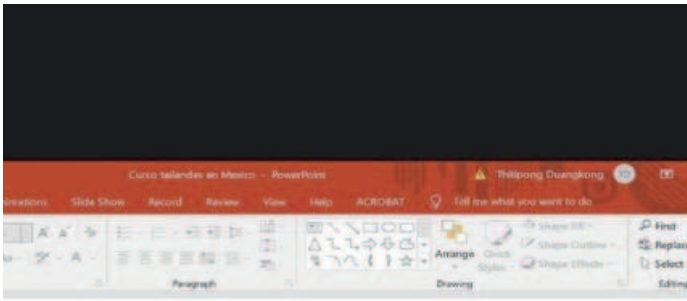

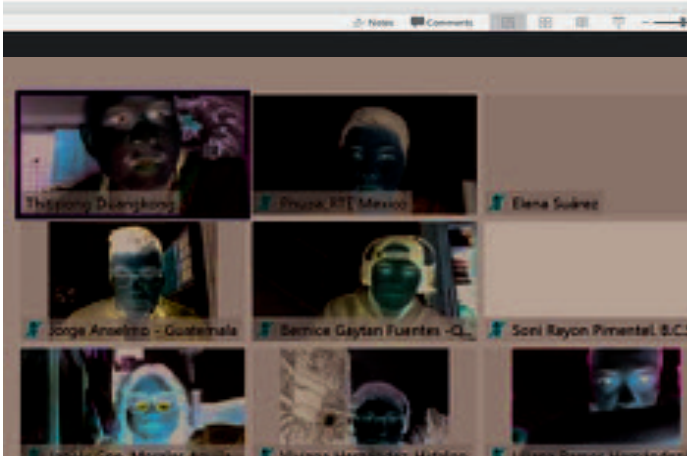

เป้าหมายของนักเรียนที่มาเรียนส่วนใหญ่คืออะไรบ้าง

ใช้ศัพท์ร่วมสมัยนะครับ พวกเขาเป็น “ติ่ง” ศิลปินไทย เป็นแฟนคลับหรือ die-hard fan บางคนก็รู้จักศิลปินไทยร่วมสมัยมากกว่าผมเสียอีก แล้วผมก็ได้เรียนรู้จากเขาในขณะเดียวกัน แล้วหลาย ๆ คนก็คิดว่าการรู้ภาษาที่สามจะเป็นใบเบิกทางสู่อาชีพของเขาในอนาคต บางคนก็อยากเป็นนักการทูต แล้วก็คิดว่าภาษาไทยเป็นอีกหนึ่งภาษาที่เขาสามารถเรียนรู้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ อาจไม่ต้องมาที่ประเทศไทยก็ได้ แค่ไป L.A. เขาก็ได้สั่งอาหารในร้านอาหารไทยแล้วใช่ไหมครับ แบบนี้เป็นต้น

มุมมองของอาจารย์ต่ออนาคตของ Soft Power ไทยในลาตินอเมริกา เป็นอย่างไรบ้าง

ผมคิดว่ามี potential นะครับ soft power มันคืออำนาจละมุน ที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากการเอาอาวุธไปบังคับขู่เข็ญให้ใครทำตาม แต่เราใช้บริบททางวัฒนธรรม cultural context หรือ entertainment context ในการโน้มน้าวให้เขาหันมาเป็นพันธมิตรกับเรา หรือว่าเป็นเพื่อนกับเรา หรือแม้กระทั่งนิยมชมชอบในตัวเราและนี่ก็เป็นนโยบายส่วนหนึ่งของกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ ที่สำคัญอีกอย่างนะครับเรามีผลวัดที่จับต้องได้ เราสามารถวัด feedback ของผู้เรียน เรามีการขอความยินยอมจากผู้เรียนว่าเราขออัด performance ของเขาในคลาส สอบถามความพึงพอใจของเขาผ่านแบบสอบถามต่าง ๆ และนี่ก็คือมาตรวัดว่าสิ่งที่เราทำอยู่ได้ผลมากน้อยเพียงใด เพราะฉะนั้นนี่คือหนึ่งในการสร้าง soft power ให้ประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรมที่สุดผ่านการเรียนภาษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม และผ่าน T-POP ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ความบันเทิงของวัฒนธรรมไทยร่วมสมัยครับ

ก่อนจากกันไป อยากให้อาจารย์ลองเชิญชวนให้คนไทยมาเรียนภาษาสเปนหรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ หน่อย

ได้ครับ ผมคิดว่าภาษาคือหน้าต่างสู่โลกกว้าง ไม่ว่าคุณจะเรียนภาษาอะไรก็ตาม ภาษาจะทำให้คุณรู้จักโลกของคนไทยทั้งในประเทศไทยหรือคนไทยในต่างแดนได้มากขึ้น ถ้าคุณเป็นชาวต่างชาติ ไม่ว่าจะภาษาไหน คุณก็สามารถใช้มันเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ได้ และนอกจากจะเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้แล้ว คุณยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างสุนทรียะ คุณอ่านกวีนิพนธ์ได้ อ่านนวนิยายได้ เพื่อความสุขใจเล็ก ๆ น้อย ๆ ในชีวิตประจำวันของคุณ ยิ่งคุณอ่านเยอะ ยิ่งคุณเสพเยอะ ยิ่งคุณสามารถที่จะทะลุทะลวงเข้าสู่วัฒนธรรมปลีกย่อยได้เยอะผ่านภาษาเหล่านี้ มันก็จะทำให้คุณเข้าใจผู้อื่นมากขึ้น และมากไปกว่าความเข้าใจ คุณจะมีความเห็นอกเห็นใจเขา เมื่อเรามีข้อพิพาทกัน เราจะมี empathy ต่อกันมากขึ้น ภาษายังทำให้คุณสามารถที่จะก้าวไกลไปเป็นประชากรของโลกนี้ได้ ก็คือเข้าใจคนอื่นผ่านบริบทภาษาการสื่อสารของคุณสัมฤทธิ์ผล มันสามารถทำให้คุณเคลื่อนย้ายไปยังแหล่งงานที่อื่นได้ถ้าคุณรู้ภาษา เพราะฉะนั้น ภาษาคือหลาย ๆ อย่างที่ทำให้คุณไม่อยู่กับที่ และคุณได้ people-to-people connection การได้ติดต่อกับผู้คน ปฏิเสธไม่ได้ว่าการดำเนินนโยบายทางการทูต ไม่ว่าจะเป็น cultural diplomacy หรือ public diplomacy ก็ล้วนแล้วแต่ใช้ภาษาเป็นใบเบิกทางในการสร้างสัมพันธไมตรีกับคนอื่น ใช้วาทศิลป์ โวหาร ในการโน้มน้าวจูงใจคนอื่น หรือแม้กระทั่งใช้ public speaking หรือการพูดในที่สาธารณะที่ effective เพื่อให้คนอื่นเข้าใจเรา ไม่ว่าจะเป็นบริบทของการให้ข้อมูล ชักจูง หรือชวนให้คนมาทำอะไรในประเทศเรา หรือแม้กระทั่งการพูดเพื่อบำบัด หรือให้ความเห็นอกเห็นใจกับผู้อื่น ก็ภาษาทั้งนั้นเลยครับผม เพราะฉะนั้น เรียนภาษากันนะครับ

DLA Magazine

> *ภาษาคือหน้าต่างสู่โลกกว้าง ไม่ว่าคุณจะเรียนภาษาอะไรก็ตาม*

แผนหรือโครงการในอนาคตเกี่ยวกับ CULTURAL DIPLOMACY ในลาตินอเมริกาที่อาจารย์กำลังดำเนินการอยู่ตอนนี้

ตอนนี้เราก็เห็นแล้วว่าคอร์สเรียนภาษาไทยได้รับการตอบรับที่ดีมาก แล้วก็เริ่มมีการสร้างฐานของคนที่สนใจวัฒนธรรมไทยแล้ว ผมคิดว่าโปรเจ็คต์ต่อไปอาจจะไม่ได้มองระยะไกลมาก แต่มองในระยะใกล้ว่าหลังจากคอร์สภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยแล้วเราจะทำอะไรต่อ ผมมองว่า อย่างไทยและเม็กซิโก หรือลาตินอเมริกาในเขตร้อนก่อนแล้วกัน หรือประเทศที่เรามีสถานเอกอัครราชทูตอยู่ เรามีอะไรร่วมกันบ้าง แล้วเราสามารถนำมันมาขยายใหญ่ได้ หรือชี้ให้คนเห็นว่าเรามีความใกล้เคียงกัน เราสามารถสร้างความเป็นญาติโดยที่ไม่ต้องใช้สายเลือดก็ได้ในการสร้างสัมพันธภาพกับพวกเขา ถือเป็น people-to-people connection หรืออย่างอาหารการกิน ก็สามารถนำมาสู่บริบทของการดำเนินนโยบายทางการทูต cultural diplomacy แล้วก็เจาะลึกลงไปอีก หรือทำให้เล็กลงไปอีก เป็น gastro-diplomacy แล้วก็คิดว่าน่าจะผลิตสิ่งพิมพ์หรืออะไรก็ตามที่อาจจะทำให้เราได้เฉลิมฉลองความสัมพันธ์ร่วมกัน ได้แลกเปลี่ยนและแบ่งปันองค์ความรู้ที่เรามีคล้าย ๆ กัน ซึ่งก็น่าจะออกมาในรูปแบบของความร่วมมือทางวิชาการ และหากมีโอกาสไปเยือนลาตินอเมริกาผ่านโครงการใด ๆ ของทางสถานเอกอัครราชทูตหรือว่าของกระทรวงการต่างประเทศ ผมก็ยินดีเป็นอย่างมากที่จะให้ความร่วมมือและสนับสนุนความสัมพันธ์นี้ให้แข็งแกร่งและยั่งยืนต่อไปครับ

คงได้เห็นกันแล้วว่า ห้องเรียนภาษา Thai Language Online Course 2022 เป็นช่องทางหนึ่งในการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม นำความเป็นไทยสู่ลาตินอเมริกาผ่านเทคโนโลยีออนไลน์ที่ทำให้ทุกอย่างเป็นไปได้ โดยมีคอนเทนต์บันเทิงเป็นแรงจูงใจหลักและเป็นเสมือนไกด์นำทางให้ชาวลาตินฯ เข้ามาทำความรู้จักและเรียนรู้ความเป็นไทย ในขณะเดียวกันหลายสิ่งหลายอย่างจากลาตินอเมริกาก็ได้ผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตคนไทยมาอย่างยาวนาน ไม่ว่าจะเป็นในอาหารจานโปรด ในสวนที่เราเดินผ่าน หรือแม้แต่พุ่มไม้ประดับใกล้ ๆ บ้าน และนอกจากนี้เรายังมีความคล้ายกันในด้านนิสัยใจคอ ความคิด และความเชื่อหลาย ๆ อย่าง ซึ่งพวกเรา ทีม DLA – ก็มั่นใจว่า การรู้จักและเข้าใจไม่ว่าจะเป็นความคล้ายหรือความต่างนี้จะช่วยส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างคนทั้งสองภูมิภาค และพวกเรายินดีอย่างยิ่งที่ได้เห็นว่าบุคลากรทั้งจากแวดวงการต่างประเทศ แวดวงวิชาการ คนบันเทิง และอื่น ๆ อีกมากมาย กำลังร่วมกันทำให้เห็นประจักษ์มากขึ้นว่าในความเป็นจริงแล้ว เรา “ใกล้” กันมากกว่าที่คิด อย่างเสียงตอบรับอันล้นหลามของชาวลาตินอเมริกาที่มีต่อโครงการห้องเรียนภาษาไทยออนไลน์ในครั้งนี้ ก็ทำให้เห็นชัดเจนแล้วว่า...

ไทยกับลาตินอเมริกา

“ใกล้กัน”

มากขึ้นกว่าที่ผ่านมาแล้วล่ะ

จากปาฏิหาริย์ สู่เทศกาลฤดูหนาว

เรื่อง: พงศ์สิน เทพเรืองชัย และ ทิพาพร อรรถศิวานนท์
ภาพ: พงศ์สิน เทพเรืองชัย / ทิพาพร อรรถศิวานนท์ / โพธิ์เงิน รัตนโชติ
และ Andrea Bolaños

จากปาฏิหาริย์สู่เทศกาลฤดูหนาว

ทุกศาสนาล้วนมีเทศกาลแสวงบุญในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการประกอบพิธีฮัจญ์ของชาวมุสลิมที่มักกะฮ์ ประเทศซาอุดิอาระเบีย หรือการแสวงบุญของชาวพุทธที่พุทธคยา ประเทศอินเดีย สำหรับชาวคาทอลิกในซีกโลกตะวันตก (ทวีปอเมริกา) สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของพวกเขาคือโบสถ์พระแม่กวาดาลูเป ประเทศเม็กซิโก

การแสวงบุญ ณ โบสถ์พระแม่กวาดาลูเปมีขึ้นทุกปีในวันที่ 12 ธันวาคม ซึ่งเป็น “วันพระแม่” นอกจากนี้ วันที่ 12 ธันวาคม ยังเป็นจุดเริ่มต้นของช่วงเวลาแห่งการเฉลิมฉลอง ส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ของชาวคาทอลิกในเม็กซิโกอีกด้วย ช่วงเวลานับตั้งแต่วันพระแม่ไปจนถึงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ จะถูกขนานนามว่า “เทศกาลฤดูหนาว” (Fiestas de Invierno / Winter Holidays) โดยชาวเมืองจะเฉลิมฉลองเทศกาลสำคัญ ๆ ตามคติของคริสต์ศาสนาผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่นของประเทศซึ่งมีความเชื่อมโยงกับอารยธรรมโบราณก่อนการเข้ามาของคริสต์ศาสนานิกายคาทอลิกในทวีปอเมริกาเมื่อราวศตวรรษที่ 15 เสียอีก

ปาฏิหาริย์พระแม่

โบสถ์พระแม่กวาดาลูเป (Basílica de Nuestra Señora de Guadalupe) หรือเรียกอีกชื่อว่า วิลล่าพระแม่กวาดาลูเป (La Villa de Guadalupe) ถูกสร้างขึ้นเนื่องจากเคยมีการปรากฏตัวของพระแม่มารี (ซึ่งชาวเม็กซิกันเรียกอีกชื่อว่าพระแม่กวาดาลูเป) ถึงห้าครั้งเมื่อเดือนธันวาคม ค.ศ. 1531 โดยสี่ครั้งแรกเป็นการปรากฏต่อชาวนาที่ชื่อว่า Juan Diego และครั้งหลังสุดต่อ Juan Bernadino ซึ่งเป็นลุงของ Juan Diego

ในการปรากฏตัวแต่ละครั้ง พระแม่มารีได้บอกกับ Juan Diego ว่าให้สร้างโบสถ์ขึ้นที่ทำเลนี้ ซึ่งเขาพยายามพูดกับอาร์คบิชอปแล้วแต่ไม่สำเร็จ อาร์คบิชอปบอกว่าต้องการเห็นหลักฐานที่แสดงถึงปาฏิหาริย์ของพระแม่ ดังนั้น ในครั้งที่สามที่พระแม่มาปรากฏ Juan Diego จึงอธิบายประเด็นนี้และพระแม่ตอบว่าในครั้งต่อไป (ครั้งที่สี่) จะแสดงปาฏิหาริย์ให้ดู ต่อมา ในวันที่ 12 ธันวาคม ค.ศ. 1531 พระแม่มาปรากฏตัวเป็นครั้งที่สี่และบอกให้ Juan Diego เก็บดอกไม้มาห่อไว้ในเสื้อคลุมของเขาและนำไปเปิดให้อาร์คบิชอปดู ซึ่งเมื่อเขาไปหาอาร์คบิชอปและกางผ้าออกมา ดอกไม้ได้หล่นออกและบนผ้าผืนนั้นปรากฏภาพของพระแม่มารีขึ้นมา ครั้งนี้อาร์คบิชอปเชื่อแล้วว่าพระแม่มาปรากฏตัวจริง จึงสร้างโบสถ์พระแม่กวาดาลูเปขึ้นโดยประดับผ้าผืนดังกล่าวไว้บนผนังโบสถ์

ศูนย์รวมใจคนทั้งทวีป

เวลาผ่านมาหลายร้อยปี ปริมาณผู้ศรัทธาที่เดินทางมายังโบสถ์พระแม่กวาดาลูเปเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เริ่มมีผู้คนเดินทางมาจากทั่วเม็กซิโก ต่อมาก็จากทั่วทวีปอเมริกาและในที่สุดก็จากทั่วโลก จึงทำให้โบสถ์พระแม่ต้องขยายสถานที่เพื่อรองรับจำนวนคนที่เพิ่มขึ้น โดยในช่วงปี 1970 ได้ปรับมาเป็น “วิลล่า” ที่สามารถจุคนได้ถึง 50,000 คน มีอาคารโบสถ์เก่าที่ยังเก็บรักษาเอาไว้ พร้อมกับโบสถ์ใหม่ในสถาปัตยกรรมทรงโมเดิร์นที่สร้างขึ้นมาคู่กัน และย้ายผ้าของ Juan Diego ที่มีรูปพระแม่มาไว้ในอาคารใหม่เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับผู้ที่มาสักการะ

เป็นเวลาเกือบ 500 ปี ที่ปาฏิหาริย์ของพระแม่กลายเป็นส่วนหนึ่งของวีถีชีวิตของชาวเม็กซิกัน จน Octavio Paz นักเขียนรางวัลโนเบลปี 1990 เคยให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างชาติเม็กซิโกหลังเป็นเอกราชจากสเปนว่า “หลังจากทดลองและล้มเหลวกันมาแล้วสองศตวรรษ ชาวเม็กซิกันจึงศรัทธาเพียงพระแม่กวาดาลูเปกับลอตเตอรี่เท่านั้น” ซึ่งเป็นคำพูดติดตลกแต่แฝงความจริงที่ว่า พระแม่เป็นสัญลักษณ์และศูนย์รวมจิตใจของชาวคาทอลิกไม่เพียงแค่ในเม็กซิโกแต่ทั้งภูมิภาคอเมริกา หากเราเดินทางไปประเทศรอบ ๆ เม็กซิโก เราสามารถพบภาพของพระแม่ประดับไว้ที่แท่นบูชาในโบสถ์สำคัญหลายแห่ง

“หลังจากทดลองและล้มเหลวกันมาแล้วสองศตวรรษ ชาวเม็กซิกันจึงศรัทธาเพียงพระแม่กวาดาลูเปกับลอตเตอรี่เท่านั้น”

01

แท่นบูชาพระแม่ ณ โบสถ์ Nuestra Señora Reina de los Ángeles (โบสถ์ที่ให้กำเนิดชื่อเมือง Los Angeles) ในนครลอสแอนเจลิส สหรัฐอเมริกา

02

ผ้าผืนเดิมของ Juan Diego ที่มีรูปพระแม่บนผนังอาคารโบสถ์ใหม่

03

แท่นบูชาพระแม่ในโบสถ์ Catedral Metropolitana de San Salvador ใจกลางกรุงซานซัลวาดอร์ (เมืองหลวงของประเทศเอลซัลวาดอร์

04

แท่นบูชาพระแม่ในโบสถ์แห่งหนึ่งในรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา

เทศกาลฤดูหนาว

ชาวเม็กซิกันไม่ต้องรอถึงวันที่ 25 ธันวาคม เพื่อเริ่มฉลองเทศกาลคริสต์มาส เพราะเขาเริ่มกันตั้งแต่วันที่ 12 ธันวาคม ซึ่งเป็นวันพระแม่ พอเสร็จจากนั้นค่อยเดินหน้าสู่วันคริสต์มาสและต่อด้วยการส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ แต่ก็ยังไม่จบเพียงแค่นั้นเพราะเทศกาลฤดูหนาว หรือ Fiestas de Invierno ยังมีต่อไปจนถึงวัน Día de Los Reyes หรือ Three Kings Day ในวันที่ 6 มกราคม และวัน Día de la Candelaria หรือ Candlemas ในวันที่ 2 กุมภาพันธ์

แม้ว่าประเทศคาทอลิกอื่น ๆ จะฉลองวัน Three Kings Day และ Candlemas เช่นกัน แต่ที่เม็กซิโกมีเอกลักษณ์ต่างจากที่อื่นบางประการ เช่น เด็กเม็กซิกันจะเฝ้ารอของขวัญที่ 'Three Kings' นำมาให้ในรุ่งเช้าวันที่ 6 มกราคม แทนการเฝ้ารอของขวัญจากซานต้าในวันคริสต์มาส โดยในวันนั้นครอบครัวจะรวมตัวกันเพื่อดื่ม Atole อุ่น ๆ (เครื่องดื่มสมุนไพรสไตล์เม็กซิกัน ทำจากน้ำนมข้าวโพดที่ใส่ผงอบเชยเพื่อเพิ่มความหอม หรืออาจปรุงเป็นรสช็อกโกแลต) ทานคู่กับขนมปัง Rosca de Reyes (ขนมปังหวานรูปร่างกลม ด้านบนโรยด้วยน้ำตาลและตกแต่งด้วยผลไม้แห้ง ด้านในซ่อนตุ๊กตาพระเยซูทารกขนาดเล็กเอาไว้)

การทาน Rosca de Reyes มีกติกาที่ช่วยเพิ่มอรรถรสในการกินว่า หากใครตัดขนมแล้วพบตุ๊กตาพระเยซูทารกที่ซ่อนไว้ คนนั้นจะต้องเป็นเจ้ามือเลี้ยงเมนู Tamales (ขนมสอดไส้ของชาวลาตินอเมริกาที่ทำจากแป้งข้าวโพดนึ่ง มีทั้งไส้คาวและหวาน) ในวัน Candlemas ดังนั้นแต่ละคนจะตัด Rosca de Reyes ด้วยตนเองเพื่อป้องกันไม่ให้เพื่อนหรือคนในครอบครัวเล่นตุกติก

Piñata รูปตุ๊กตาหิมะที่เด็กเม็กซิกันตีที่บ้าน

นอกจากประเพณีการกิน Rosca de Reyes ที่นำไปสู่การเลี้ยง Tamales แล้ว อีกกิจกรรมที่ต้องมีในช่วงเทศกาลฤดูหนาวแบบฉบับเม็กซิกัน คือ การตี Piñata ซึ่งเป็นการละเล่นที่เด็ก ๆ จะถูกปิดตาและต้องพยายามตีหุ่นกระดาษที่แขวนอยู่ให้แตก โดยข้างในหุ่นกระดาษตัวนั้นเต็มไปด้วยขนมหวานที่เด็กทุกคนจ้องจะรุมเก็บ

Piñata ทรงคลาสสิค (ดาว 9 แฉก) ขนาดยักษ์ที่ห้อยอยู่ ณ จัตุรัสกลางเมือง

ลานน้ำแข็งจำลอง ณ จัตุรัสใจกลางกรุงเม็กซิโก

ท้ายที่สุด สีแดงเขียวของดอก Nochebuena (Christmas Eve) หรือดอกคริสต์มาส คือสิ่งที่ขาดไม่ได้ในช่วงเทศกาลฤดูหนาวในเม็กซิโก ทุกวันนี้คนส่วนใหญ่อาจรู้จักกันในนาม Poinsettia ที่ตั้งชื่อตามนาย Joel Roberts Poinsett นักพฤกษศาสตร์และทูตสหรัฐอเมริกาประจำเม็กซิโก (ค.ศ. 1825 - 1829) ที่เป็นผู้นำดอกไม้นี้กลับไปเผยแพร่ในสหรัฐฯ และสร้างกระแสนิยมไปทั่วโลก แต่หลายคนอาจจะไม่รู้ว่านี่คือดอกไม้ท้องถิ่นของเม็กซิโกที่มีชื่อเดิมในภาษา náhuatl (ภาษาของชาวอาซเทคเมื่อ 500 ปีก่อน) ว่า Cuetlaxóchitl ซึ่งแปลว่า “ดอกไม้ที่มีลักษณะคล้ายหนังสัตว์” หรือ “ดอกไม้ที่มีริ้วรอยเหี่ยวย่น” และจากการค้นพบซากเมล็ดพันธุ์ของ Cuetlaxóchitl ลึกลงไปถึง 15 เมตรในเขตเหมืองเงินโบราณที่เมือง Taxco ทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศ ก็ได้ช่วยยืนยันว่าดอกคริสต์มาสนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตเม็กซิกันมายาวนานก่อนที่จะเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายเช่นทุกวันนี้

ดอกคริสต์มาส (Noche Buena) บนถนน Reforma ในช่วงเทศกาล

ช่วงฤดูหนาว แม้ว่าจะอากาศเย็นและมีแสงแดดน้อยกว่าช่วงเวลาอื่นของปี แต่กลับเป็นช่วงเวลาที่ครื้นเครง สว่างไสว และมีสีสันที่สุดในรอบปีจากบรรยากาศเทศกาลที่ช่วยสร้างความอบอุ่นให้แก่ผู้คนตลอดเดือนธันวาคมถึงกุมภาพันธ์ การใช้เวลาอย่างสนุกสนานกับครอบครัวและทำบุญประจำปีนับเป็นโอกาสให้ทุกคนพักเหนื่อยจากปีที่ผ่านมาและสร้างกำลังใจสำหรับปีที่จะมาถึง

จากผืนดินเม็กซิโกสู่มรดกโลกทางวัฒนธรรม

เรื่อง : พิชญาภา ปัญญาศิริ และภัชษร หาญกิติวัธน์

บทแปลงจากบทความ Recursos para la alimentación aportados por México al mundo

โดย Luis Alberto Vargas

จากนิตยสาร Arqueología Mexicana Vol. XXII **ฉบับที่** 130

การส่งออกอาหารจากเม็กซิโกออกสู่ครัวโลกมีมาตั้งแต่ยุคก่อนที่สเปนจะเข้ามาในลาตินอเมริกาเมื่อปลายคริสตศตวรรษที่ 15 แต่การส่งออกที่เราหมายถึงไม่ได้มีเพียงพืชวัตถุดิบเท่านั้น แต่ยังรวมถึงเทคนิค การเพาะปลูกและการนำไปประกอบอาหารด้วย วัตถุดิบเหล่านี้บางชนิดเป็นที่รู้จักและบริโภคกันเฉพาะในบางภูมิภาคของเม็กซิโกเท่านั้น อาทิ เมล็ดกระถิน ต้น Huauzontle (พืชชนิดหนึ่งที่ใบสามารถนำมาประกอบอาหารและเมล็ดสามารถนำมาทำเป็นแป้งตอร์ติญ่าได้) ดอก Flores de colorín (ตระกูลเดียวกับดอกมโนรมย์) ต้น Papaloquelite (ไม้ล้มลุก ใบสามารถนำมาปรุงรสอาหาร) ต้น Nopales (กระบองเพชรชนิดหนึ่ง ต้นและผลรับประทานได้) ต้น Chilacayotes (แตงชนิดหนึ่งที่เติบโตตามธรรมชาติในอเมริกาใต้) และต้นคุณนายตื่นสายหรือที่เรียกว่าพาร์สลี่ย์เม็กซิโก ส่วนวัตถุดิบบางอย่างก็แพร่หลายไปอยู่ในเมนูอาหารทั่วโลก เช่น มะเขือเทศ อะโวคาโด และข้าวโพด

CHILACAYOTES (แตงชนิดหนึ่งที่เติบโตตามธรรมชาติในอเมริกาใต้)

ภาพ : PIXABAY.COM/CHERYLZ 1961

ภาพ : CANVA.COM/CARLOSROJAS20

ต้น HUAUZONTLE (พืชชนิดหนึ่ง ใบสามารถนำมาประกอบอาหาร และเมล็ดสามารถนำมาทำเป็นแป้งตอร์ติญ่าได้)

VERDOLAGAS
(ต้นคุณนายตื่นสายหรือที่เรียกว่าพาร์สลีย์เม็กซิโก)

ภาพ : CANVA.COM/NOLMEDRANO 99

ดอก FLORES DE COLORÍN (ตระกูลเดียวกับดอกมโนรมย์)

ภาพ : PIXABAY.COM/JCESAR2015

NOPALES
(กระบองเพชรชนิดหนึ่งที่ต้นและผลรับประทานได้)

ภาพ : CANVA.COM/SCOPIO IMAGES

เรื่องราวของวัตถุดิบอาหารและพืชการเกษตรของเม็กซิโกเป็นที่สนใจจนได้ท่องเที่ยวไปทั่วโลกและเข้าไปผสมผสานในครัวหลากหลายสัญชาติ วันนี้เราจะขอหยิบยกผลงานเด่นที่เป็นที่ภาคภูมิใจของชาวเม็กซิกันมาเล่าให้ฟัง ไม่ว่าจะเป็นการเพาะปลูกข้าวโพด การทำเกษตร milpa (มิลปา) และChinampa (ชีนามปา) กระบวนการ Nixtamalización หรือการแช่เมล็ดข้าวโพดในน้ำปูนใสหรือน้ำขี้เถ้า และการคิดค้นวิธีถนอมอาหารด้วยการทำอาหารแห้งและเครื่องดื่มสำเร็จรูป เพื่อให้สะดวกต่อวิถีชีวิตที่ต้องเดินทางย้ายถิ่นฐานอยู่บ่อย ๆ

ข้าวโพดและถิ่นกำเนิด

หลักฐานทางโบราณคดีระบุว่าบรรพบุรุษของชนพื้นเมืองเม็กซิโกปลูกข้าวโพดที่เรารู้จักในปัจจุบัน มายาวนานแล้วในพื้นที่แถบนี้ (สายพันธุ์ Zea mays) ตั้งแต่ประมาณ 7,000 ปีที่แล้ว โดยเริ่มต้นจากการปลูกพืชป่าที่รู้จักกันในชื่อ teocintle หรือ Zea mexicana ชาวพื้นเมืองโบราณเพาะปลูกข้าวโพดและพืชพันธุ์ต่าง ๆ อย่างค่อยเป็นค่อยไปจนประสบความสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นในด้านการคัดเลือกจนได้พันธุ์ที่สามารถเติบโตได้ในหลากหลายสภาวะ ทั้งการปลูกในสภาพที่มีความชื้นหลากหลาย การปลูกบนความสูงเหนือระดับน้ำทะเล การปลูกในดินที่มีความเป็นกรดหรือด่าง จนสามารถเพิ่มผลผลิตให้เพียงพอต่อการบริโภคได้ รวมไปถึงการเลือกพันธุ์ข้าวโพดเฉพาะที่เหมาะสำหรับอาหารชนิดต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น ทุกวันนี้ไม่มีใครทำข้าวโพดคั่ว Palomitas (ป๊อปคอร์น) ด้วยข้าวโพด Cacahuazintle (ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์) และในทางกลับกันก็ไม่มีใครทำ Pozole (สตูว์แบบดั้งเดิมของเม็กซิโก) ด้วยข้าวโพด Palomero เนื่องจากทั้งสองพันธุ์มีคุณสมบัติสำหรับการนำมาทำอาหารแตกต่างกันมาก

ชนพื้นเมืองทั่วทั้งทวีปอเมริกาต่างเพาะปลูกและบริโภคข้าวโพด คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส เป็นคนแรกที่นำข้าวโพดกลับไปสู่ “โลกเก่า” (ทวีปยุโรป เอเชีย และแอฟริกา) ในบันทึกการเดินทางครั้งที่สี่ของโคลัมบัส ได้กล่าวว่าข้าวโพดเติบโตได้ดีในบริเวณที่จะเป็นประเทศสเปนในปัจจุบัน จากนั้นชาวโปรตุเกสและนักเดินทางคนอื่น ๆ ก็เริ่มนิยมข้าวโพดเช่นเดียวกัน พืชอาหารหลักชนิดนี้จึงแผ่ขยายไปทั่วยุโรป ชายฝั่งแอฟริกา ไปจนถึงเอเชีย ทุกวันนี้ข้าวโพดเป็นส่วนหนึ่งในอาหารการกินของหลากหลายพื้นที่ แม้กระทั่งตามท้องถนนในเม็กซิโกก็พบเห็นคนขายข้าวโพดต้มหรือข้าวโพดคั่ว และได้มีการนำข้าวโพดไปใช้ในหลากหลายรูปแบบ ตั้งแต่การแปรรูปเป็นเบียร์ ไปจนถึงนำไปผสมในอาหารเม็กซิกันอื่น ๆ

ภาพ : canva.com/fotofreak75

มิลปา ภูมิปัญญาการเกษตรแห่งเมโสอเมริกา

การเกษตรแบบมิลปา (milpa) เป็นระบบการเพาะปลูกแบบสามมิติในแถบอเมริกาใต้ โดยเน้นปลูกพืชสามชนิด ได้แก่ ข้าวโพด ถั่ว และฟักทอง ให้พึ่งพาอาศัยกัน ขอยกตัวอย่างด้วยรูปแบบที่พบเห็นได้บ่อยที่สุดรูปแบบหนึ่ง คือการปลูกต้นถั่วให้พันต้นข้าวโพด ซึ่งสิ่งที่ทำให้มิลปาเป็นภูมิปัญญาการเกษตรที่น่าทึ่งคือ ในรากของต้นถั่วที่พันต้นข้าวโพดอยู่นั้นมีแบคทีเรียที่สามารถดึงไนโตรเจนจากอากาศมาสร้างกรดอะมิโนที่ช่วยเพิ่มแร่ธาตุและสารอาหารให้กับผืนดิน

ภาพ : Canva.com/Billion photos

ภาพ : Wikimedia Commons,

ภาพ : Canva.com/Ggwink

นอกจากนี้ ทั้งเมล็ดถั่วและเมล็ดข้าวโพดถ้ารับประทานเดี่ยว ๆ จะขาดกรดอะมิโนบางชนิดที่เป็นประโยชน์สำหรับมนุษย์ แต่ด้วยกรรมวิธีการทำอาหารและผสมผสานวัตถุดิบของชาวเม็กซิกันจึงช่วยเติมเต็มสารอาหารที่ขาดไปได้ ด้วยเหตุนี้หากรับประทานทาโก้ (Taco) กับถั่วหรือส่วนผสมอื่น ๆ ก็จะได้คุณค่าทางโภชนาการมากกว่ารับประทานแยกกัน

ชาวพื้นเมืองจะปลูกฟักทองในพื้นที่เกษตรมิลปา เนื่องจากใบจะช่วยเก็บความชุ่มชื้นและมีสารที่สามารถไล่ศัตรูพืชบางชนิดได้ นอกจากนี้ บนพื้นที่ไร่ยังมี Quelites สมุนไพรกินได้ที่งอกขึ้นเองตามธรรมชาติ แม้ในภูมิภาคอื่น ๆ จะถือว่าเป็นวัชพืช แต่ในเม็กซิโกมีการนำ Quelites มาใช้ในการเพิ่มรสชาติ เนื้อสัมผัส กลิ่น และสารอาหาร นอกจากนั้น บริเวณรอบพื้นที่เกษตรมิลปามักนิยมปลูกพริกไว้ ซึ่งไม่เพียงช่วยเพิ่มรสชาติและสีสันให้กับอาหาร แต่ยังมีส่วนช่วยไล่แมลงศัตรูพืชอีกด้วย รวมถึงบางครั้งข้าวโพดที่อุดมสมบูรณ์ก็อาจเกิดเชื้อราหน้าตาไม่น่ากินที่เรียกว่า Huitlacoche หรือ Cuitlacoche (โรคราเขม่าดำ หรือโรคสมัท (Smut Disease)) แต่สามารถรับประทานได้และเป็นที่นิยมในเม็กซิโก

แน่นอนว่าที่ไหนมีพืชผลอุดมสมบูรณ์ ที่นั่นย่อมมีนก แมลง และสัตว์ต่าง ๆ ตามมา ซึ่งสิ่งมีชีวิตเหล่านี้สุดท้ายแล้วก็กลายเป็นหนึ่งในวัตถุดิบเพิ่มความหลากหลายในอาหารอีกด้วย

ภาพ : Canva.comShakzu

Nixtamalización

วิธีแปรรูปข้าวโพดอย่างสะอาดและปลอดภัย

เปลือกหุ้มเมล็ดข้าวโพดนั้นหนาและทนทาน ทำให้ยากต่อการนำมาปรุงอาหารและการบริโภค ในประวัติศาสตร์มีคนคิดวิธีนำเมล็ดข้าวโพดไปแช่น้ำให้เปียกชุ่มก่อนจะนำไปผ่านความร้อน และเติมถ่านลงไปเพื่อให้น้ำเป็นด่าง เมล็ดจึงจะนิ่มลง ทำให้บดง่ายขึ้น นอกจากนั้นทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ยังมีการใช้เปลือกหอยบดและหินปูนในการทำให้เมล็ดข้าวโพดนิ่มลงด้วย กระบวนการที่พบได้บ่อยที่สุดคือแช่เมล็ดข้าวโพดในน้ำร้อน เติมวัตถุที่เป็นด่าง แช่ทิ้งไว้นานหลายชั่วโมง จากนั้นจึงนำไปทำให้แห้งและบดจนกลายเป็นแป้งข้าวโพดที่เรียกว่า Nixtamalized corn dough

กระบวนการ Nixtamalization หรือ Nixtamalización ในภาษาสเปน คือการแช่เมล็ดข้าวโพดในน้ำร้อน น้ำปูนใส น้ำขี้เถ้า หรือใส่สารที่ทำให้เกิดความด่าง และปล่อยให้แห้งเป็นเวลาหลายชั่วโมง จากนั้นนำเมล็ดข้าวโพดที่แห้งแล้วมาป่นกลายเป็นแป้งข้าวโพดที่ผ่านการฆ่าเชื้อแล้วเพื่อมาประกอบอาหารเช่น Tortillas

สิ่งหนึ่งที่ยังไม่เป็นที่รู้กันในสมัยโบราณ แต่ได้รับการค้นพบด้วยวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ คือการเปลี่ยนแปลงทางชีวเคมีที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการนั้นช่วยเพิ่มสารอาหารให้กับ Nixtamalized corn dough ได้ด้วย ข้าวโพดนั้นมีแคลเซียมและมีแร่ธาตุต่าง ๆ สูง มีสารตั้งต้นของไนอะซินหรือวิตามินบี การนำมาผ่านกระบวนการ Nixtamalización จะทำให้สามารถดูดซึมโปรตีนในข้าวโพดได้ดีขึ้น และนำมาใช้ทำอาหารต่าง ๆ ได้ Nixtamalized corn dough เป็นความก้าวหน้าที่สำคัญของเทคโนโลยีการแปรรูปอาหารในเมโสอเมริกา การบริโภคอาหารที่มีวิตามินบีสามสูงยังช่วยป้องกันโรค Pellagra ที่ทำให้ผิวหนังเป็นผื่นแดงเวลาโดนแดด โรคเบื่ออาหาร โรคนอนไม่หลับ และช่วยเรื่องความจำได้อีกด้วย

ภาพ : Canva.com/Milkos

จากความจำเป็นที่ต้องย้ายถิ่นฐาน สู่ภูมิปัญญาการถนอมอาหารและเครื่องดื่ม

ชนพื้นเมืองโบราณในเมโสอเมริกาต้องย้ายถิ่นฐานที่อยู่บ่อย ทั้งโดยเต็มใจหรือสถานการณ์บังคับ จึงต้องหาอาหารการกินที่เก็บรักษาได้นาน หรือเตรียมง่าย ไม่ซับซ้อน จนกลายมาเป็นภูมิปัญญาที่น่าสนใจอย่างการทำอาหารแห้งและเครื่องดื่มที่หากเทียบกับปัจจุบันแล้วคือเครื่องดื่มสำเร็จรูปที่ชงดื่มได้ทันที

อาหารแห้งที่เป็นที่รู้จักกันดีคือป๊อบคอร์น หรือข้าวโพดคั่ว ทันทีที่ความร้อนทำให้เกิดไอน้ำขึ้นในเมล็ดข้าวโพดและทำให้ข้างในสุก แรงดันที่เกิดขึ้นจะทำให้เมล็ดข้าวโพดปริแตกออก กลายเป็นข้าวโพดคั่วสีขาวน่ารับประทานและสามารถเก็บอยู่ในสภาพดีได้เป็นเวลานาน นอกจากนั้น เรายังสามารถนำข้าวโพดไปปิ้งและบดละเอียดจนได้เป็น Pinole ที่สามารถนำมาใช้ทำเป็นแป้งประกอบอาหารหรือละลายน้ำกลายเป็นเครื่องดื่มที่เรียกว่า Alimento-bebida ที่ชงง่ายและรับประทานได้ทันที ถือเป็นบรรพบุรุษของเครื่องดื่มที่ลักษณะคล้าย ๆ กันในปัจจุบัน

Pinole นั้นยังสามารถนำไปผสมกับน้ำผึ้ง achiote และโกโก้ จนได้เป็นเครื่องดื่มรสชาติอร่อยชื่อว่า tascalate นอกจากนั้นแป้งข้าวโพดที่ผ่านกระบวนการ nixtamilization ยังสามารถเก็บไว้ได้ 2-3 วันและนำมาละลายน้ำกลายเป็น Atole agrio ซึ่งอุดมไปด้วยกรดอะมิโนและมีไนโตรเจนจากอากาศ ตัวอย่างอาหารแห้งยังมี Tostadas ที่ได้จากการอุ่นแป้ง Tortillas และทำให้แข็ง เมล็ดฟักทองและเมล็ดพืชอบอื่น ๆ ก็เป็นอาหารแห้งที่ชนพื้นเมืองบริโภคเช่นกัน อาหารแห้งและเครื่องดื่มเหล่านี้นับเป็นภูมิปัญญาน่าสนใจที่เกิดจากความจำเป็นที่จะต้องมีอาหารไว้กินอย่างเพียงพอในสถานการณ์ยากลำบาก และยังเป็นบรรพบุรุษของอาหารและเครื่องดื่มที่บริโภคกันทั่วไปในปัจจุบันอีกด้วย

ภาพ : Canva.com/Esdelval

จากภูมิปัญญาชนพื้นเมืองสู่มรดกโลกทางวัฒนธรรมของมนุษยชาติ

เมื่อปี ค.ศ. 2010 องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก ได้ขึ้นทะเบียนอาหารพื้นเมืองเม็กซิกัน (Traditional Mexican cuisine) ให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (Intangible Cultural Heritage) เนื่องจากเป็นศาสตร์การทำอาหารที่มีจุดกำเนิดจากภูมิปัญญาการเกษตรและการทำอาหารแต่โบราณ เป็นห่วงโซ่ที่เริ่มตั้งแต่ต้นน้ำ - การเพาะปลูก เก็บเกี่ยว มาจนถึงปลายน้ำ - การปรุงอาหารและรับประทาน อาหารพื้นเมืองเม็กซิกันปรุงขึ้นโดยใช้พืชวัตถุดิบหลักหลากหลาย อาทิ ข้าวโพด ถั่ว พริก แตง (Squash) มะเขือเทศ และอะโวคาโด ซึ่งพืชเหล่านั้นเพาะปลูกโดยใช้เทคนิคการเกษตรเฉพาะตัว เช่น มิลปา และซีนามปา และมีวิธีแปรรูปอาหารที่ไม่เหมือนใครอย่าง Nixtamalización ที่เราได้กล่าวถึงก่อนหน้านี้ ยูเนสโกกล่าวว่าภูมิปัญญาการเกษตรและเทคนิคการทำอาหารพื้นเมืองเม็กซิกันเหล่านี้ แสดงถึงเอกลักษณ์ของชุมชน ถักทอความสัมพันธ์ในสังคมให้แน่นแฟ้น และสร้างเสริมอัตลักษณ์ทั้งระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และระดับชาติ ให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้นอีกด้วย

ภาพ : Canva.com/Arturogi

รูปปั้นชินชอร์โร

เรื่อง : สถานเอกอัครราชทูตชิลีประจำประเทศไทย
ภาพ : Carlos Chow โครงการระดับภูมิภาค
เพื่อการปกป้องชินชอร์โร

วัฒนธรรมชนเผ่าชินชอร์โร (Chinchorro) กับการทำมัมมี่ในลาตินอเมริกา

ภูมิภาคลาตินอเมริกาเป็นหนึ่งในภูมิภาคที่เป็นต้นกำเนิดของอารยธรรมเก่าแก่ของโลกหลายแห่งซึ่งมีความน่าสนใจและควรค่าแก่การศึกษาและรักษาไว้สำหรับคนรุ่นหลัง เมื่อต้นปี 2563 (ค.ศ. 2020) กระทรวงวัฒนธรรม ศิลปะ และมรดกของชิลีได้ยื่นเสนอยูเนสโกให้ขึ้นทะเบียนวัฒนธรรมชินชอร์โรเป็นมรดกโลก ซึ่งนับเป็นก้าวสำคัญในการยื่นเสนอสมบัติทางโบราณคดีแห่งภูมิภาค อาริกา (Arica) และ ปารินาโกตา (Parinacota) ของชิลี โดยกระบวนการดังกล่าวเริ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2541 ชิลียังคงยืนหยัดในวัตถุประสงค์นี้มานานกว่า 20 ปี เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวมีความสำคัญทางโบราณคดีอย่างลึกซึ้งในฐานะประจักษ์พยานเดียวของการดำรงอยู่ของวัฒนธรรมชินชอร์โรในอดีตหลายพันปีก่อน

มัมมี่ชินชอร์โร
ภาพ : Bernardo Arriaza โครงการระดับภูมิภาค
เพื่อการปกป้องชินชอร์โร

ชนเผ่าโบราณแห่งทะเลทรายอะตากามาและการทำมัมมี่

ชินชอร์โร เป็นชนเผ่าที่อาศัยอยู่ทางตอนเหนือของประเทศชิลีเมื่อกว่า 7,000 ปีที่แล้ว ทางชายฝั่งทางเหนือของทะเลทรายอะตากามา (Atacama) ซึ่งเป็นทะเลทรายที่แห้งแล้งที่สุดในโลก พวกเขาเป็นชาวประมง และเชื่อกันว่าอารยธรรมชนเผ่านี้ถือกำเนิดขึ้นตั้งแต่ 890 ปี ถึง 5,450 ปีก่อนคริสตศักราช

เมื่อพูดถึง “มัมมี่” แทบทุกคนน่าจะนึกถึงอียิปต์ขึ้นมาก่อนเป็นอันดับแรก แต่หลายท่านน่าจะยังไม่รู้ว่า บริเวณที่ชนเผ่าชินชอร์โรตั้งถิ่นฐานถือเป็นแหล่งโบราณคดีที่เก่าแก่ที่สุดของการทำมัมมี่ เนื่องด้วยความตายมีบทบาทสำคัญในวัฒนธรรมชินชอร์โร ดังนั้น การทำมัมมี่ของทั้งชาย หญิง และเด็กในสังคมของพวกเขาจึงมีความสำคัญ และในสุสานของแหล่งมรดกโลกนี้ มีมัมมี่ (ซึ่งทำขึ้นโดยฝีมือของมนุษย์เพื่อรักษาศพให้คงสภาพไว้ตามความเชื่อหรือศาสนาของตน หรือ “artificial mummification of bodies”) และศพอื่น ๆ ที่ยังคงสภาพดีเนื่องจากสภาพอากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวย นอกจากนี้ นักโบราณคดียังพบเครื่องมือล่าสัตว์และทำประมงในบริเวณดังกล่าว ส่วนใหญ่ทำจากกระดูกและเปลือกหอย สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชนเผ่านี้

มรดกโลกทางวัฒนธรรมที่มี “คุณค่าโดดเด่นอันเป็นสากล”

อารยธรรมชินชอร์โรเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรมลำดับที่เจ็ดของชิลีที่ได้รับการคุ้มครองสูงสุดเนื่องจากมีคุณค่าโดดเด่นอันเป็นสากล (Outstanding Universal Value) มรดกโลกลำดับก่อนหน้าของชิลีได้แก่ แหล่งผลิตดินประสิวฮัมเบอร์สโตนและซานตาเลารา (Humberstone and Santa Laura Saltpeter Works) อุทยานแห่งชาติราปานุย (Rapa Nui National Park) โบสถ์ที่ชิโลเอ (Churches of Chiloé) เมืองทำเหมืองซิวเวลล์ (Sewell Mining Town) ย่านประวัติศาสตร์ของเมืองท่าบัลปาราอิโซ (Historic Quarter of the Seaport City of Valparaíso) และระบบถนนอินคาคาปักญัน (Qhapaq Ñan, Andean Road System) ที่เป็นมรดกโลกร่วมกับประเทศอื่นในอเมริกาใต้

มัมมี่ชินชอร์โร
ภาพ : Bernardo Arriaza โครงการระดับภูมิภาค
เพื่อการปกป้องชินชอร์โร

การเต้นรำ ดนตรี และภาพยนตร์ : ศิลปะและความบันเทิงสไตล์ชิลี

เรื่องและภาพ | สถานเอกอัครราชทูตชิลีประจำประเทศไทย

หลายท่านอาจยังไม่รู้ว่าในรอบหลายปีที่ผ่านมา อุตสาหกรรมบันเทิงของประเทศชิลีมีการเติบโตอย่างน่าสนใจ ผลงานหลายประเภทไม่ว่าจะเป็นดนตรีหรือภาพยนตร์เริ่มได้รับความนิยมและได้รับการยอมรับมากยิ่งขึ้นในระดับนานาชาติ ซึ่งอันที่จริงแล้ว ชิลีมีความโดดเด่นทางด้านศิลปะและความบันเทิงอยู่หลายด้านทั้งแบบดั้งเดิมและร่วมสมัยที่รอให้ทุกท่านไปร่วมค้นหาด้วยกัน

ที่มา : Canva/Cyan066
Canva/NikitaBurdenkov

THE ISLAND DANCE
ดั้งเดิมและโดดเด่น

ที่มา : Picture Rapa Nui Dance Chile Travel

ชิลีมีท่าเต้นแบบดั้งเดิม (traditional) ที่โดดเด่นอยู่มากมาย แต่หนึ่งในการเต้นที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ การเต้นรำแบบดั้งเดิมของชาวชิลีที่เกาะ “Rapa Nui” (ราปานุย) หรือที่หลายท่านอาจรู้จักในนาม “เกาะอีสเตอร์” ด้วยท่าเต้นที่มีความสร้างสรรค์และจังหวะที่เป็นเอกลักษณ์ ชาวชิลีบนเกาะแห่งนี้ชื่นชอบและภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนอง และเรียนรู้ฝึกฝนการเต้นรำกันตั้งแต่เด็ก พูดได้เลยว่า จะให้เต้นที่ Rapa Nui หรือไปร่วมเต้นที่เมืองไหนหรือกระทั่งที่ “กรุงซันติอาโก” เมืองหลวงของชิลีก็ไม่มีปัญหาแต่อย่างใด

ที่มา : La Sonora Tommy Rey : Diario el Dia

นอกจากการเต้นแบบดั้งเดิมแล้ว ชาวชิลีก็มี “สไตล์” เรื่องของดนตรีเป็นของตนเองเช่นกัน แม้ว่าในวันปกติ คนชิลีมักจะใช้ชีวิตแบบเรียบง่ายและสงบ แต่ในงานเฉลิมฉลองที่สำคัญอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นวันส่งท้ายปีเก่าหรืองานแต่งงาน พวกเขาก็ชอบเต้นรำและฟังเพลงอย่างร่าเริงเต็มที่เช่นกัน และหนึ่งในสไตล์วงดนตรีที่ได้รับความนิยมมากที่สุดสำหรับโอกาสปาร์ตี้ใหญ่ของชิลีก็คือ “Sonoras” (โซโนราส) นั่นเอง

Sonoras เป็นวงดนตรีประเภทหนึ่งที่มักจะมีนักร้อง 1 คนและนักดนตรีอีกกว่า 10 หรือ 20 คน ที่เล่นเครื่องเป่าทองเหลืองสารพัดรูปแบบอย่างทรัมเป็ต ทูบา ทรอมโบน และเพอร์คัสชั่นเป็นหลัก และมักจะเล่นเพลงได้ทุกแนว ไม่ว่าเนื้อหาของเพลงจะสุข เศร้า ซับซ้อน หรือเรียบง่าย และสำหรับเพลงที่เร้าใจก็จะทำให้เต้นกันได้อย่างเมามันเลยทีเดียว เรียกได้ว่า Sonoras เป็นวงดนตรีที่สร้างความบันเทิงให้กับทุกเพศทุกวัยได้อย่างแท้จริง

“New Chilean Pop”

คลื่นศิลปินป๊อปรุ่นใหม่ของชิลี

ที่มา : New Chilean Pop : FM DOS.cl

“New Chilean Pop” เริ่มเป็นที่พูดถึงกันในช่วงประมาณปี ค.ศ. 2000 นักร้องและนักแต่งเพลงรุ่นใหม่หลายคนเป็นส่วนหนึ่งของการเคลื่อนไหวนี้โดยเฉพาะ “Javiera Mena” “Gepe” “Pedropiedra” “Camila Moreno” และ “Francisca Valenzuela” รวมถึง “Mon Laferte” ซึ่งปัจจุบันเป็นหนึ่งใน 10 ศิลปินชาวชิลีที่มีชื่อเสียงที่สุดในโลก นอกจากนี้ศิลปินใหม่คนอื่น ๆ ที่เพิ่มเข้ามาในกลุ่มนี้ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาคือ “Paloma Mami” “Denise Rosenthal” และ “Camila Gallardo” ด้วยความที่เพลงส่วนใหญ่ของพวกเขาเป็นภาษาสเปน พวกเขาจึงเป็นที่รู้จักกันดีในหมู่ชาวลาตินอเมริการุ่นใหม่ ซึ่งถ้าใครสนใจอยากรู้จักเพลงป๊อปชิลีมากขึ้นก็สามารถติดตามผลงานของพวกเขาได้ในแพลตฟอร์มเพลงออนไลน์ทั้ง Spotify และ YouTube

ผู้กำกับภาพยนตร์รุ่นใหม่ระดับโลก

วงการภาพยนตร์ของชิลีเติบโตขึ้นอย่างน่าจับตาในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา โดยมีผู้กำกับรุ่นใหม่จำนวนมากที่ถ่ายทอดผลงานที่สะท้อนความเป็นจริงและมุมมองใหม่ ๆ เกี่ยวกับชิลีและโลก และได้รับรางวัลระดับโลก ไม่ว่าจะเป็น “Bear Story” ผลงานการกำกับของ Gabriel Osorio Vargas ผู้ชนะรางวัลออสการ์ ปี 2016 สาขาภาพยนตร์สั้นแอนิเมชั่นยอดเยี่ยม หรือ “A Fantastic Woman” ผลงานของผู้กำกับ Sebastián Lelio เจ้าของรางวัลออสการ์ปี 2018 สาขาภาพยนตร์ภาษาต่างประเทศยอดเยี่ยม และเมื่อปี 2021 ที่ผ่านมา Maite Alberdi ผู้กำกับหญิงของภาพยนตร์ขนาดยาวเรื่อง “The Mole Agent” (หรือ El Agente Topo ผลงานปี 2020) ได้รับการเสนอชื่อเข้าชิงรางวัลออสการ์ในประเภทสารคดียอดเยี่ยม ในปี 2021 ทำให้เธอเป็นผู้กำกับหญิงชาวชิลีคนแรกที่ได้รับการเสนอชื่อเข้าชิงรางวัลออสการ์ เห็นแบบนี้แล้ว เราอยากให้ท่านผู้อ่านได้ลองสัมผัสความบันเทิงสไตล์ชิลีกันดูสักครั้ง แล้วท่านจะพบว่า ความ “อาร์ต” ในแบบชิลี ก็มีความน่าสนใจไม่แพ้ใคร

ภาพ : canva.com, Nair Christopher Sanchez Munoz

อาร์เจนตินา ดินแดนแห่งกีฬา และความหลากหลาย ทางวัฒนธรรม

เรื่อง : จักรพันธ์ ยุวรี
สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบัวโนสไอเรส

เมื่อคิดถึงอาร์เจนตินาแล้วจะเป็นอะไรไปไม่ได้นอกจาก “ฟุตบอล” ที่นับเป็นสุดยอดกีฬาของที่นี่เลยทีเดียว

เรียกได้ว่าความชื่นชอบในกีฬาฟุตบอลนั้นฝังลึกอยู่ในสายเลือดและจิตวิญญาณของคนอาร์เจนตินาครับ มีทั้งลีกดังภายในประเทศที่จะมีทีมคู่ปรับอันดับหนึ่งคือ River Plate กับ Boca Junior เรียกได้ว่าคู่นี้แข่งกันเมื่อไรจะเงียบทั้งเมืองเลยเพราะคนไปดูบอลกันหมด แต่ที่จะไม่กล่าวถึงไม่ได้คือตำนานฟุตบอลโลกของอาร์เจนตินาที่เป็นแชมป์โลกสองสมัยและมี Super Star ระดับโลกในตำนานหลายคนที่น่าจะรู้จักกันดี โดยเฉพาะเจ้าตำนานหมายเลข 10 ผู้ล่วงลับอย่าง Diego Maradona หรือเรียกว่า Dios ผู้มีหัตถ์แห่งพระเจ้า ซึ่งเป็นยิ่งกว่าตำนานเล่าขานจนถึงปัจจุบัน โดยสามารถเลี้ยงหลบสี่-ห้าคนรวดพร้อมด้วยลูกโหม่ง ทำประตูและนำทีมชนะทีมชาติอังกฤษในรอบก่อนรองชนะเลิศเมื่อปี 2529 รวมถึง Lionel Messi กัปตันทีมชาติสุภาพบุรุษที่นำอาร์เจนตินาชนะชัยมานักต่อนักแล้ว และเพิ่งทำสถิติเป็นผู้เล่นของลาตินอเมริกาที่ยิงประตูในการแข่งขันนานาชาติมากที่สุด ลบสถิติของ Pelé จากบราซิลไปแล้วครับ ต้องมาลุ้นกันว่า ในฟุตบอลโลกปีหน้า World Cup 2022 เราจะได้เห็นอาร์เจนตินาเข้ารอบชิงชนะเลิศกันไหม

นอกเหนือจากฟุตบอลแล้ว อาร์เจนตินายังมีชื่อเสียงด้านกีฬาเทนนิสซึ่งเป็นแหล่งผลิตนักกีฬาระดับโลกมากมาย อาทิ Juan Martin del Potro ผู้ชนะในการแข่งขันระดับนานาชาติจำนวนมากรวมทั้ง US OPEN เมื่อ ปี 2552 หรือจะเป็นนักเล่นระดับตำนานในอดีตอย่าง Guillermo Vilas เป็นต้น นอกจากนี้ อาร์เจนตินายังมีชื่อเสียงด้านกีฬาฮอกกี้บกและรักบี้ที่มักได้รับเหรียญจากการแข่งขันโอลิมปิกมาโดยตลอด

ภาพ : canva.com, jopstock

หลายท่านอาจสงสัยว่าทำไมอาร์เจนตินาเก่งกีฬากันจัง ส่วนตัวผู้เขียนมองว่า น่าจะมาจากการที่อาร์เจนตินามีอากาศที่ดีเหมาะแก่การออกกำลังกายกลางแจ้งและวัฒนธรรมที่ผู้คนเอาใจใส่สุขภาพ โดยทุก ๆ วันหยุดสุดสัปดาห์จะมีประชาชนจำนวนมากมาออกกำลังกายที่สวนสาธารณะ รวมถึงการมี Sports Club ต่าง ๆ ทั่วเมืองที่เป็นที่ออกกำลังกาย นอกจากนี้ กรุงบัวโนสไอเรสก็ถือว่าเป็นเมืองสำหรับนักออกกำลังกายเลยทีเดียว เนื่องจากมีสวนสาธารณะกว่า 1 พันแห่ง และมีเลนจักรยานที่สามารถขี่ไปเที่ยวทั่วเมืองได้อย่างปลอดภัย นอกจากนี้ รัฐบาลยังส่งเสริมให้ประชาชนขี่จักรยานโดยจัดจุดยืมจักรยานฟรีทั่วเมืองให้ผู้ใช้สามารถลงทะเบียนในโทรศัพท์มือถือเพื่อยืมจักรยานขี่จากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่งของเมืองได้ด้วยครับ ซึ่งเป็นการลดภาระการใช้ระบบขนส่งสาธารณะและเป็นขนส่งทางเลือกเชิงสุขภาพสำหรับประชาชนอีกด้วย

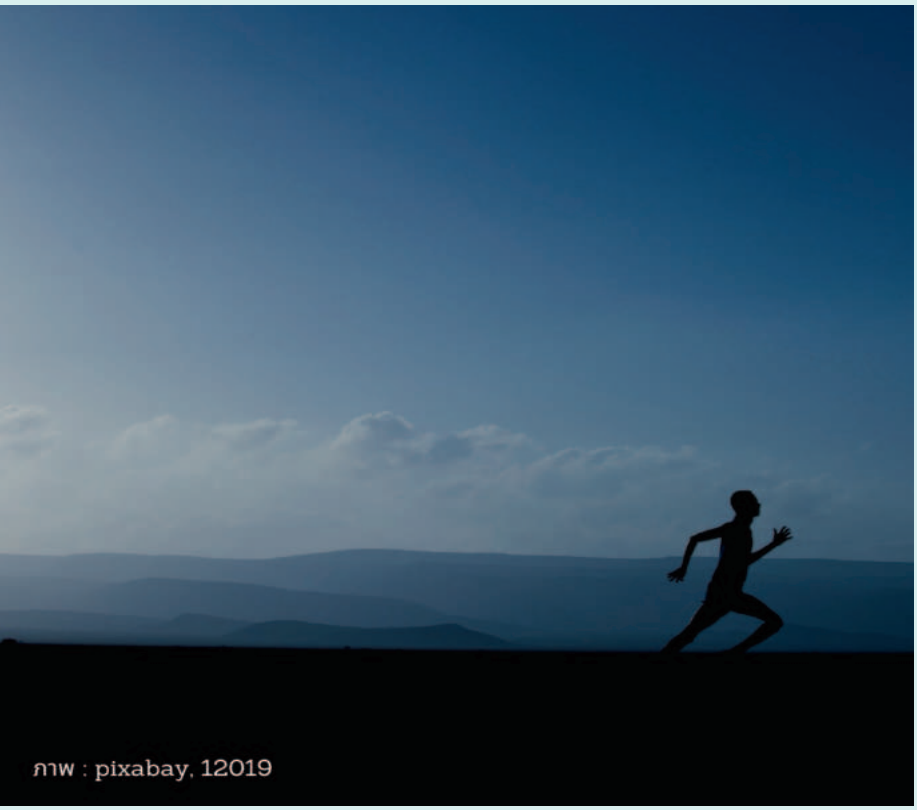

ภาพ : pixabay, 12019

เอาล่ะ คราวนี้เรามาเข้าเรื่องวัฒนธรรมกัน **อาร์เจนตินาเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมที่หลากหลายเนื่องจากมีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์และสภาพอากาศ** เริ่มตั้งแต่อากาศร้อนและที่สูงทางภาคเหนือถึงอากาศหนาวเย็นทางภาคใต้ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากเพื่อนบ้านทั้งบราซิล ชิลี โบลิเวีย เป็นต้น บวกกับอาร์เจนตินาเป็นประเทศของผู้อพยพจากยุโรปและพื้นที่ต่าง ๆ ทำให้มีการเปิดรับทางวัฒนธรรมและให้ความเคารพซึ่งวัฒนธรรม สิทธิมนุษยชน และความเท่าเทียมระหว่างกัน

ภาพ : Pexels, Marko Zirdum

สำหรับวัฒนธรรมที่มีชื่อและหลายท่านอาจเคยได้ยินกันแล้ว ขอแนะนำสั้น ๆ 2 อย่างครับคือ แทงโก้ (Tango) กับ เกาโช่ (Gaucho) ซึ่งจะเป็นอะไรลองตามมาดูกัน

แทงโก้ เป็นดนตรีชนิดหนึ่งที่เป็นทั้งดนตรีร้อง บางทีเป็นเฉพาะเครื่องดนตรีเล่น โดยเริ่มต้นมาจากเพลงเพื่อชีวิต ในอดีตได้รับความนิยมจากประชาชนระดับล่างจากการร้องตามร้านอาหาร บาร์ บริเวณท่าเรือ โดยเป็นการผสมผสานระหว่างเพลงจากหลายประเทศทั้งจากสเปนและคิวบา มีถิ่นกำเนิดในยุคปี ค.ศ. 1880 ในแถบแม่น้ำ Río de la Plata ซึ่งเป็นโซนที่นักเสี่ยงโชคและผู้เดินทางหน้าใหม่จากยุโรปเข้าพักเมื่อเดินทางถึง มักใช้ศัพท์พิเศษในการประพันธ์เพลงที่เรียกว่า Lundfardo ซึ่งเป็นคำศัพท์เฉพาะที่เข้าใจกันในเพลง โดยต่อมาเมื่อได้รับความนิยมมากขึ้นโดยเฉพาะในต้นศตวรรษที่ 20 ทำให้แพร่หลายไปทั่วโลก เนื่องจากมีจังหวะการเต้นเฉพาะ มีลีลาการเต้นที่มีอารมณ์ร้อนแรง จึงมักถูกนำไปใช้เป็นหนึ่งในหัวข้อการแข่งขันลีลาศทั่วโลก ซึ่งต่อมาอาร์เจนตินากับอุรุกวัยได้ร่วมกันเสนอให้แทงโก้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ต่อทาง UNESCO และได้รับการอนุมัติเมื่อปี 2552 หากเดินเล่นในเมืองก็อาจจะเห็นการเต้นแทงโก้โชว์ได้ทั่วไป ส่วนนักประพันธ์ที่มีชื่อเสียงและรู้จักกันไปทั่วโลกสำหรับเพลงแทงโก้ อาทิ Astor Piazzolla ที่ประพันธ์เพลงอมตะอย่าง Libertango และ Carlos Gardel สำหรับเพลง Por una cabeza ที่โด่งดังทั่วโลก

เกาโช่ คือคำที่ใช้เรียกโคบาลหรือคาวบอยในภาษาสเปน ซึ่งเกาโช่ของอาร์เจนตินามีชื่อเสียงโด่งดังขนาดที่ DC Comic นำไปสร้างเป็นตัวละครคู่กับ Batman อัศวินรัตติกาลผู้โด่งดัง แต่เดิม คำว่าเกาโช่นั้นนอกจากหมายถึงโคบาลแล้ว นักเขียนต่าง ๆ ในอาร์เจนตินาและลาตินอเมริกายังนำมาหยิบยกขึ้นมาเขียนเป็นเรื่องราวเล่าถึงวีรกรรม โดยเฉพาะในช่วงสงครามกลางเมืองของอาร์เจนตินา อาทิ Battle of Tucumán ปี ค.ศ. 1812 ซึ่งแสดงถึงวิถีของผู้กล้า นักเลง ใจกว้าง มีความเสรีไม่ยึดติด สามารถท่องเที่ยวไปได้ดังใจปรารถนา (คล้ายกับโรนินของญี่ปุ่น) ซึ่งน่าจะเป็นความฝันของหลาย ๆ คน ส่วนในปัจจุบัน เมื่อกล่าวถึงเกาโช่แล้ว นอกจากจะทำหน้าที่เป็นโคบาลผู้ดูแลฟาร์มแล้วยังเป็นผู้โชว์ทักษะการขี่ม้า การใช้บ่วงบาศก์ต่าง ๆ เป็นต้น โดยเฉพาะระหว่างการเยี่ยมชม Estancia ต่าง ๆ ที่เป็นที่ที่สามารถเข้าพักได้รวมทั้งรับประทานอาหารพื้นเมือง เช่น Asado ซึ่งเมื่อได้กล่าวถึงการขี่ม้าในอาร์เจนตินาแล้วคงอดไม่ได้ที่จะเล่าว่า อาร์เจนตินามีชื่อเสียงเรื่องม้าที่มีคุณภาพดีและเป็นแหล่งผลิตม้าแข่งของโลก ซึ่งม้าแข่งโปโลที่มีราคาแพงทั้งหลายนั้นใช้วิธีการผลิตโดยการ “โคลนนิ่ง” ชาวอาร์เจนตินาส่วนมากจึงมีทักษะการขี่ม้า นอกจากนี้ อาร์เจนตินาเป็นประเทศที่มีทีมนักเล่นโปโลที่เก่งที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ซึ่งที่ผ่านมาสถานทูตได้ร่วมกับทาง Thai Polo โดยการสนับสนุนของบริษัท B. Grimm จัดการแข่งขัน Thai Polo Cup ที่อาร์เจนตินามาตั้งแต่ปี 2557

ภาพ : pixabay, ArtTower

ภาพ : เขต Salta/Jujuy

ก่อนจากกันวันนี้ ขออนุญาตแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในเบื้องต้นที่หากท่านใดมีโอกาสเยือนอาร์เจนตินาต้องไม่พลาดจำนวน 6 แห่งครับ

1. Salta/Jujuy เป็นเขตที่อยู่ทางเหนือของประเทศ มีพื้นที่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 2,000 - 3,000 เมตร มีลักษณะเป็นภูเขาสูง มีภูมิทัศน์ที่สวยงามมากโดยเฉพาะเป็นที่ชมภูเขาหลากสีที่มีสีสันสวยงามรวมทั้งเป็นแหล่งผลิตไวน์ที่สูงที่มีรสชาติดีและมีชื่อเสียงของอาร์เจนตินา

2. Barliloche เป็นเมืองที่เรียกได้ว่าเป็นสวิตเซอร์แลนด์แห่งอเมริกาใต้ โดยมีอากาศเย็นมีหิมะเหมือนยุโรป มีทะเลสาบที่สวยงดงามมากและเป็นแหล่งรีสอร์ทสกีต่าง ๆ ที่มีชื่อเสียงจนในช่วงฤดูสกี ได้รับฉายาว่า “Braliloche” เนื่องจากมีชาวบราซิลจำนวนมากเดินทางมาเล่นสกี อีกทั้งยังเป็นแหล่งรวมร้านช็อกโกแลตที่มีชื่อเสียงของอาร์เจนตินาที่มีความอร่อยสุด ๆ และมีความหลากหลาย อาทิ Rappanui และ Mamushka

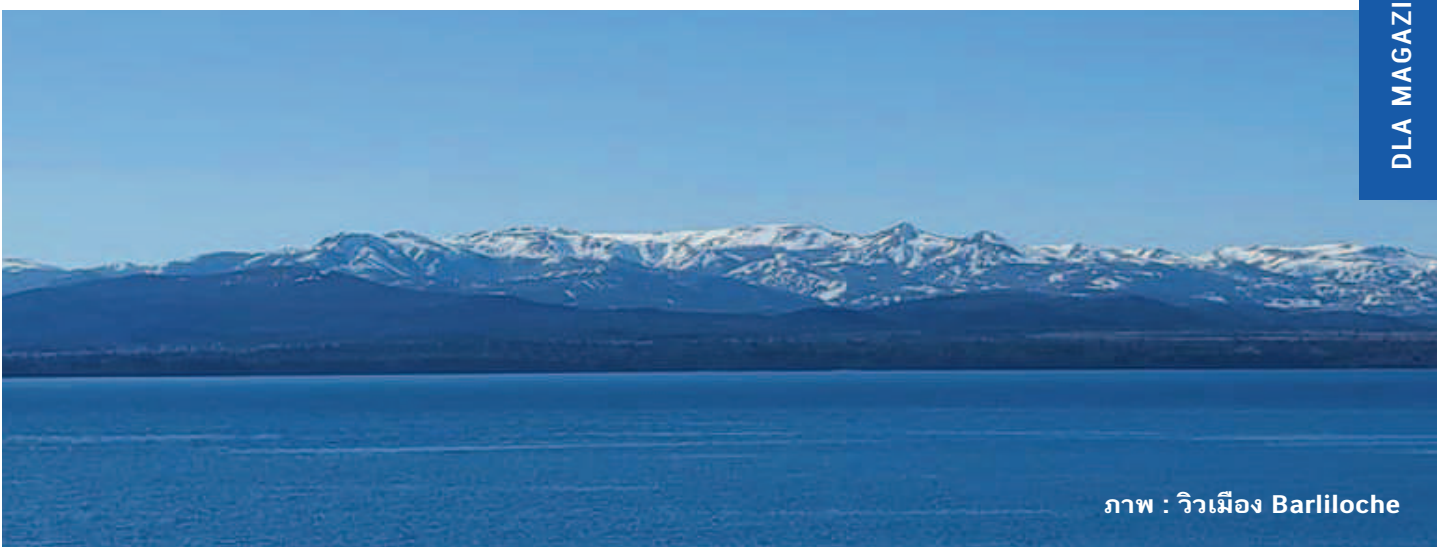

ภาพ : วิวเมือง Barliloche

ภาพ : ธารน้ำแข็งเมือง EL Calafae

3. Mendoza เป็นเมืองท่องเที่ยวและแหล่งปลูกไวน์ที่สำคัญของอาร์เจนตินาที่อยู่ติดกับชิลี ทุก ๆ ปีจะมีการจัดงาน Vindemia ซึ่งนับเป็น 1 ใน 10 งานฉลองเทศกาลเก็บเกี่ยว (Harvesting Festival) ที่ใหญ่ที่สุดในโลก โดยมีนักท่องเที่ยวจากทั้งในและนอกประเทศเดินทางไปเยือน รวมทั้งมีการประกวดนางงามจากแต่ละเมืองที่ส่งเข้ามาร่วมชิงประกวดพร้อมด้วยขบวนรถแห่ ซึ่งประเพณีดังกล่าวมีมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 แล้ว

4. Patagonia เป็นบริเวณโซนด้านล่างของอาร์เจนตินา มีชื่อเสียงด้านการดูวาฬและนกเพนกวินโดยเฉพาะที่ Peninsula Valdes ซึ่งเป็นเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ รวมทั้งดูภูเขาน้ำแข็ง หรือ Glacier ที่เมือง El Calafate ซึ่งนอกจากจะถ่ายภาพแล้วนักท่องเที่ยวจะสามารถมีโอกาสไปเดินบนภูเขาน้ำแข็งได้ด้วย

ภาพ : เพนกวินที่ Peninsula Valdes

ภาพ : ปูยักษ์ Centolla

5. Tierra de Fuego เป็นบริเวณด้านล่างสุดของประเทศอยู่ใกล้กับทวีปแอนตาร์กติกา มีเมืองที่สำคัญคือเมือง Ushuaia เป็นที่เล่นสกี ชมนกเพนกวินและวาฬ มีอาหารขึ้นชื่อคือปูยักษ์ Centolla ที่ขนาดใหญ่มาก มีหนามที่แข็ง หากสนใจจะรับประทานจะมีร้านดัง ๆ หลายร้านเรียงรายอยู่บริเวณท่าเรือ อาทิ ร้าน Volver หรือร้าน El viajo marino เป็นต้น

6. Iguazu เป็นน้ำตกที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับสองของโลกรองจากน้ำตกไนแองการา อยู่ทางตอนเหนือของประเทศซึ่งมีพรมแดนติดกับบราซิล ซึ่งในส่วนของอาร์เจนตินาจะมีความสวยงามกว่าเนื่องจากอยู่จากมุมสูง สามารถเห็นส่วนตาของน้ำตก Devil's throat ได้ นอกจากนี้ ยังมีรถไฟให้นั่งระหว่างที่ต่าง ๆ และยังมีทางเดินเพื่อชมส่วนของน้ำตกที่มีความสูงต่าง ๆ กันหลายระดับได้ด้วย แต่ที่ห้ามพลาดคือการนั่งเรือไปชมน้ำตกระยะใกล้ ซึ่งจะสามารถสัมผัสถึงความยิ่งใหญ่และพลังของธรรมชาติ

ภาพ : น้ำตก Iguazu

ท้ายนี้ผมหวังว่าทุกท่านคงจะได้รับความรู้และรู้จักอาร์เจนตินาเพิ่มเติมขึ้นได้อีกไม่มากก็น้อย ซึ่งแม้ว่าอาร์เจนตินาจะเป็นดินแดนห่างไกลสุดขอบโลกจากไทยและมีอุปสรรคด้านระยะทาง แต่ยังมีสิ่งต่าง ๆ ที่น่าสนใจและน่าค้นหาอีกมากครับ ทั้งอาหาร วัฒนธรรม สถานที่ท่องเที่ยว และผู้คนที่เป็นมิตร ซึ่งเรียกได้ว่าหาได้ครบเครื่องในประเทศเดียวและเป็นหนึ่งใน “best choice” สำหรับนักเดินทางทุกท่าน อย่าลืมหาโอกาสมาเยือนกันนะครับ

ประสบการณ์เชียร์บอล ทีมชาติเม็กซิโก ที่ Estadio Azteca

เรื่องและภาพ : ปรีชญา สินประเสริฐ
สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเม็กซิโก

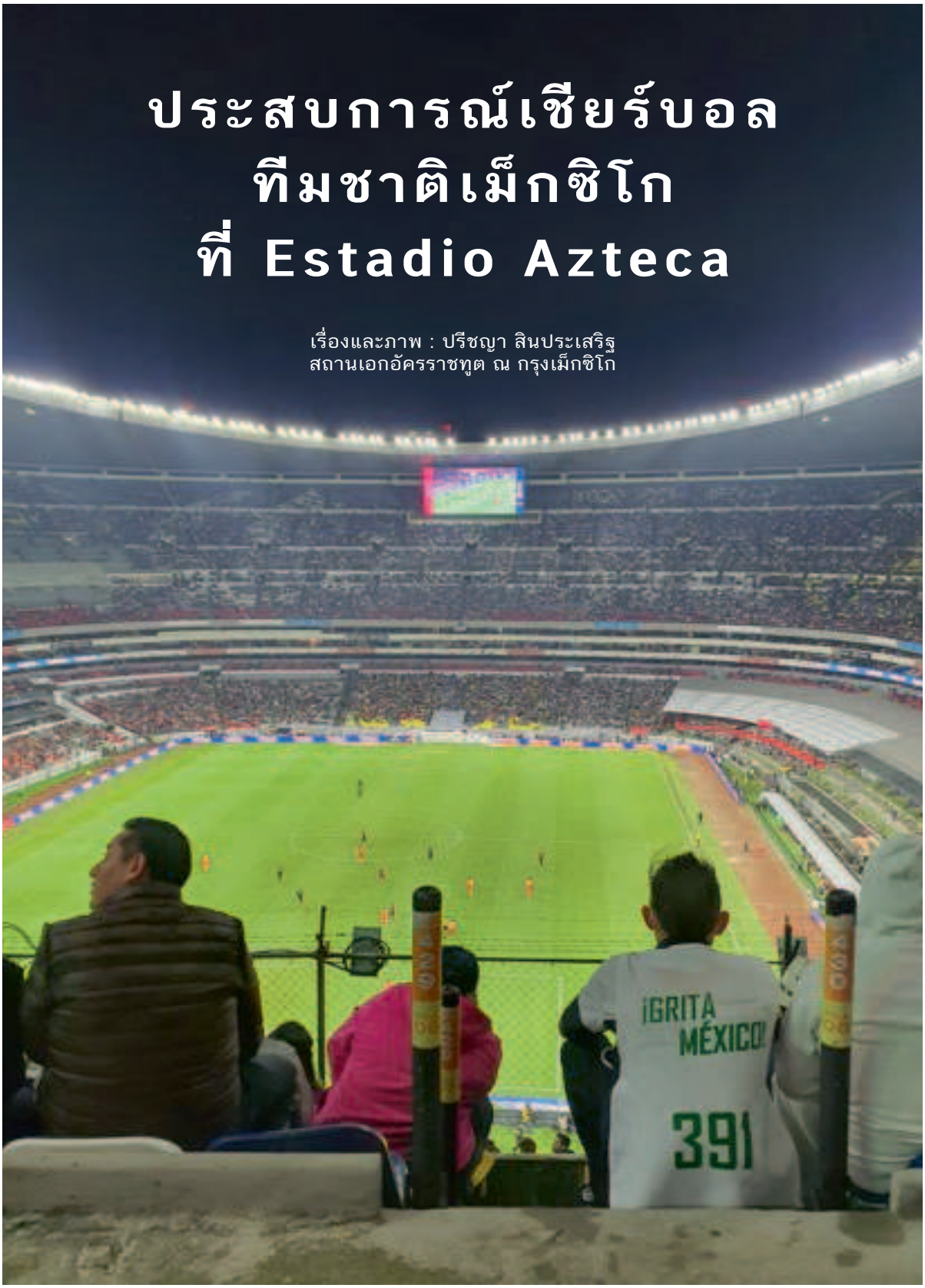

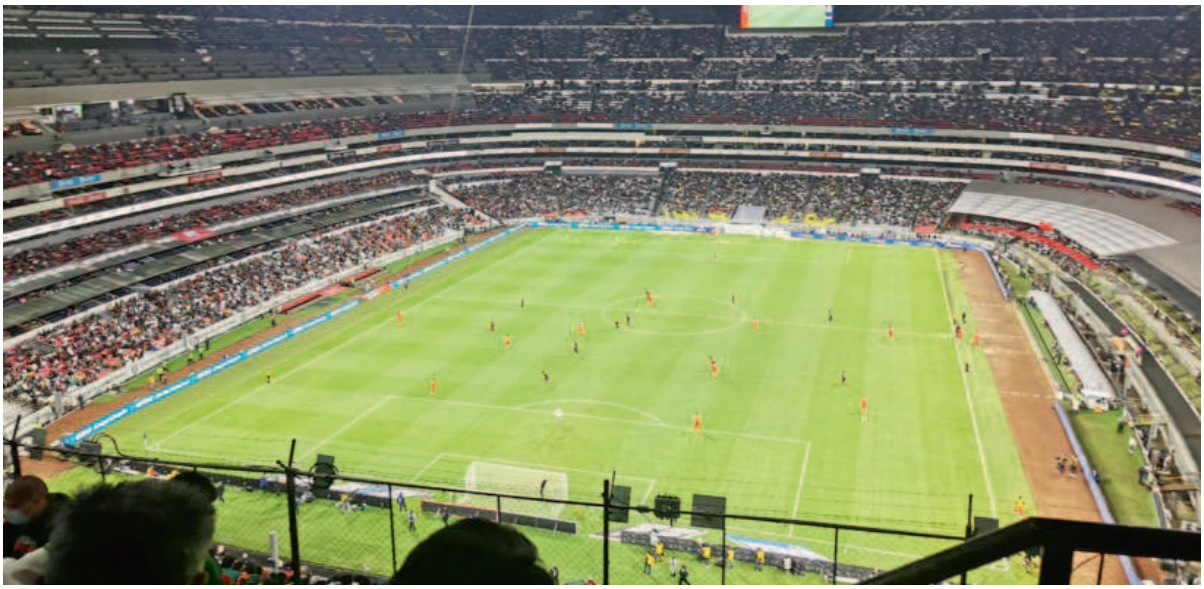

พูดถึงแถบลาตินอเมริกาคงอดไม่ได้ที่จะคิดถึงความคลั่งไคล้กีฬาฟุตบอลของคนแถบนี้ และความจัดจ้านในฝีเท้าที่ทำให้นักเตะลาตินมีชื่อเสียงไปทั่วโลก เม็กซิโกก็เป็นหนึ่งในประเทศที่เข้ารอบฟุตบอลโลกทุกปี (ตั้งแต่ปี 1994) และการเข้าไปชมฟุตบอลในสนามถือเป็นหนึ่งในประสบการณ์ที่ห้ามพลาดเมื่อได้เดินทางมายังเม็กซิโก ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันระดับทีมชาติหรือการแข่งขันระดับลีกในประเทศ

วันนี้เราขอพาผู้อ่านทุกท่านมาชมบรรยากาศการแข่งขันฟุตบอลโลกรอบคัดเลือกกาตาร์ 2022 จากสนามประจำชาติ “Estadio Azteca” ทางใต้ของกรุงเม็กซิโก โดยเป็นเกมระหว่างเม็กซิโก-แคนาดา และเม็กซิโก-ฮอนดูรัส ถือเป็นการจัดแข่งฟุตบอลทีมชาติครั้งแรกตั้งแต่เกิดสถานการณ์โควิด-19 โดยมีข้อจำกัดขายตั๋วได้ร้อยละ 75 ของความจุปกติ และไม่ขายที่นั่งติดกันเกิน 4 ที่นั่ง โดยทั้งสองเกมดังกล่าวมีแฟนบอลเข้าไปดูในสนามเกมละประมาณ 40,000 คน จากความจุสนามทั้งหมดกว่า 81,000 ที่นั่ง ซึ่งสนาม Estadio Azteca เคยเป็นเจ้าภาพจัดรอบชิงชนะเลิศฟุตบอลโลกในปี 1970 และ 1986 มาแล้ว

ทีมชาติเม็กซิโกมีชื่อเล่นว่า “El Tri” (เอล ตรี) ซึ่งมาจากคำว่า “El Tricolor” หมายถึงสามสีบนธงชาติเม็กซิโก (เขียว-ขาว-แดง) ซึ่งถือเป็นสีประจำชาติเม็กซิโกไปโดยปริยาย โดยมีกัปตันทีมคือ Guillermo Ochoa ผู้รักษาประตูที่มีทรงผมโดดเด่น และมีดาวเด่น อาทิ Raúl Jiménez ซึ่งเล่นให้สโมสร Wolverhampton Wanderers ในพรีเมียร์ลีกอังกฤษ Hirving ‘Chucky’ Lozano สังกัดสโมสร Napoli ในอิตาลี และ Jesús Corona สังกัดสโมสร Porto ในโปรตุเกส ส่วน Chicharito หรือ Javier Hernández ที่คนไทยรู้จักกันดีไม่ได้รับคัดเลือกให้ร่วมทีมชาติชุดนี้

สีสันการเชียร์ฟุตบอลของชาวเม็กซิโก

บรรยากาศในสนามเต็มไปด้วยความสนุกสนานตื่นเต้น คลาคล่ำไปด้วยผู้คนใส่เสื้อฟุตบอลทีมชาติเม็กซิโกในแบบต่าง ๆ โดยหากไม่ได้เตรียมไปจากที่บ้านก็สามารถไปหาซื้อก่อนเข้าสนามได้ พร้อมของที่ระลึกละลานตา โดยความตื่นเต้นเริ่มขึ้นตั้งแต่นักฟุตบอลลงมาวอร์มอัพในสนาม จากนั้นเสียงเชียร์ดังขึ้นเมื่อมีการแนะนำนักเตะทั้งสองทีม และฮึกเหิมขั้นสุดเมื่อเพลงชาติเม็กซิโกดังขึ้น แฟนบอลเม็กซิโกพร้อมใจร้องเพลงชาติกระหึ่มไปทั้งสนาม สร้างกำลังใจให้นักเตะของตนอย่างเต็มที่ คาดว่าแฟนบอลทั้งหลายอัดอั้นอยากเชียร์ฟุตบอลในสนามมาพอสมควรและทีมนักเตะก็คิดถึงบรรยากาศเหล่านี้ พร้อมเกิดความกดดันในการเล่นในบ้านตัวเองอีกด้วย

นักเตะบางคนจะมีเพลงเชียร์เป็นของตัวเองอย่าง Raúl หรือ El Chucky Lozano ซึ่งทั้งสนามจะปรบมือเข้าจังหวะและร้องพร้อมกันเมื่อนักเตะคนนั้นได้ครองบอล และอีกเอกลักษณ์หนึ่งของเกมฟุตบอลแถบนี้ คือเมื่อมีการทำประตูเกิดขึ้น คนพากย์จะตะโกนคำว่า GOOOOOOOL! (Goal) จนสุดลมหายใจ ไม่ว่าจะเป็นในสนามหรือในโทรทัศน์ เคยได้ยินว่ามีการทดสอบคัดเลือกคนพากย์ฟุตบอลด้วยการแข่งตะโกนคำว่า GOL ให้นานที่สุดด้วย

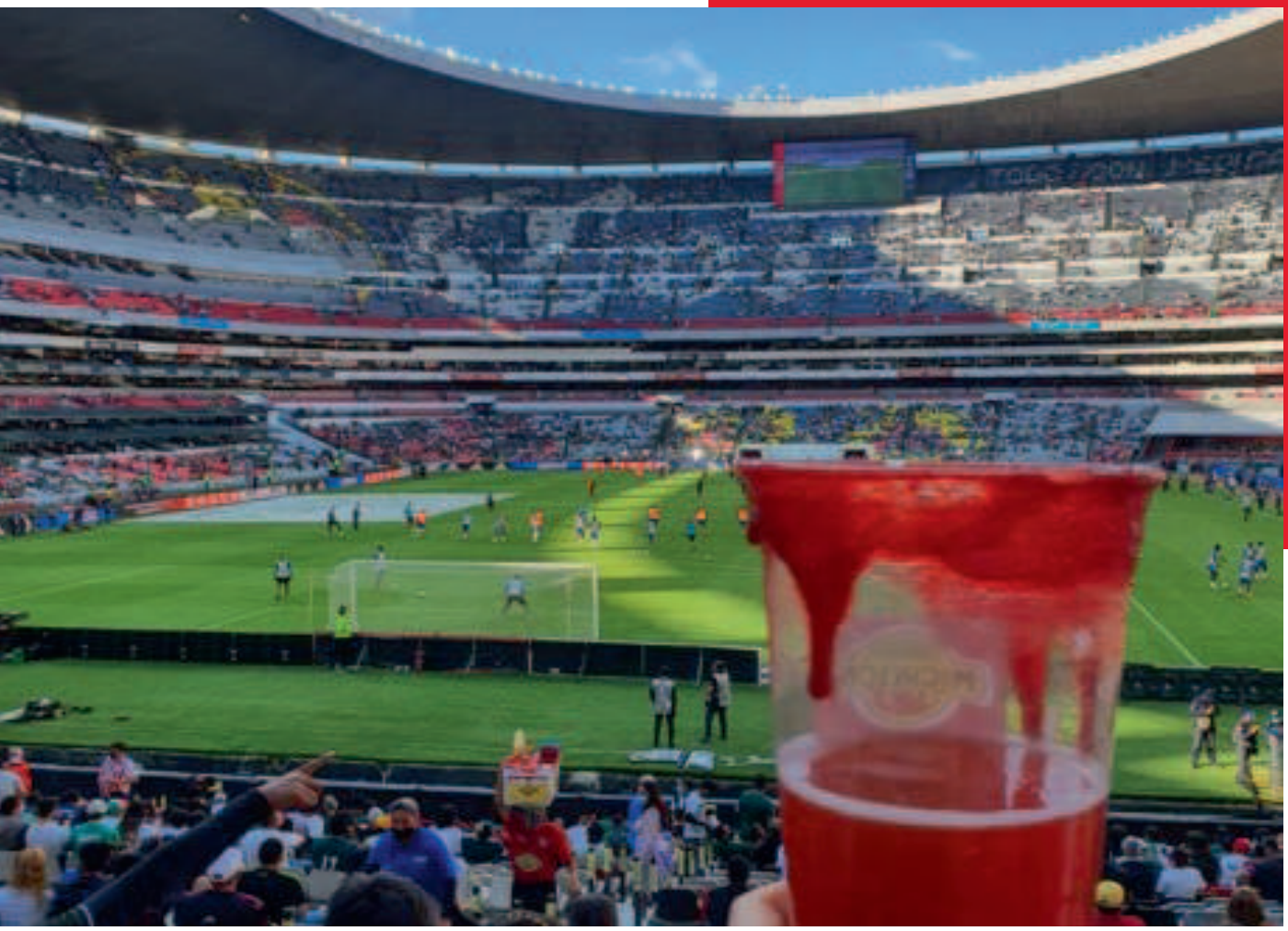

ผู้ที่เคยมีประสบการณ์ชมฟุตบอลในแถบยุโรป อาจจะพอเข้าใจว่าการชมฟุตบอลในสนามนั้น สิ่งที่ขาดไม่ได้คือคำสบถของแฟนบอล ซึ่งมีระดับความรุนแรงตามความตื่นเต้นของเกม แน่นอนว่าแฟนบอลเม็กซิโกก็มีวัฒนธรรมการแสดงความรักต่อนักฟุตบอล รวมถึงกรรมการตัดสินในแบบของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นจังหวะที่ทั้งสนามสบถออกมาเป็นท่วงทำนองพร้อมกัน เมื่อกรรมการตัดสินไม่ถูกใจ หรือจังหวะเปลี่ยนตัวนักเตะ ทั้งสนามจะผิวปาก 5 ครั้ง เป็นประโยคด่าบุพการี (เป็นประโยคเดียวกับการบีบแตรรถ 5 ครั้ง ซึ่งชาวเม็กซิกันใช้แสดงความไม่พอใจบนท้องถนนเช่นกัน)

อีกหนึ่งสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการดูบอลคือ เบียร์ ซึ่งชาวเม็กซิกันมีวิธีดื่มเบียร์เฉพาะตัว อาทิ ดื่มเบียร์ในแก้วปาดน้ำหวานที่เรียกว่า “chamoy” (น้ำตาลเคี่ยวผสมพริกเกลือ) หรือเบียร์ผสมน้ำมะนาว หรือน้ำมะเขือเทศที่เรียกว่า “michelada” ซึ่งในสนามบอลก็จะมีเบียร์มาเสิร์ฟถึงที่นั่ง และเมื่อมีการทำประตูหรือจบเกม ก็จะมีการสาดเบียร์เกิดขึ้น คนนั่งอัฒจันทร์ด้านล่างก็ต้องทำใจ เตรียมหลบกันให้ดี

แคมเปญ “Grita Mexico” (ตะโกนคำว่าเม็กซิโก) และการแบนคำเหยียดเพศทางเลือก

ในอดีต เมื่อผู้รักษาประตูฝั่งตรงข้ามซอยเท้าเตะฟุตบอลจากหน้าประตู แฟนบอลเม็กซิโกจะตะโกนคำหยาบคายที่มีนัยเหยียดเพศทางเลือก (ความหมายตรงตัวคือโสเภณีชาย) ซึ่งกลายเป็นความเคยชินของแฟนบอลเม็กซิโกไปแล้ว ทั้งในเกมระดับทีมชาติหรือเกมลีกในประเทศ โดยเริ่มเป็นประเด็นขึ้นมาในช่วงฟุตบอลโลก 2014 ที่กลุ่มเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิเพศทางเลือกออกมาประณามการกระทำดังกล่าว เนื่องจากมีนัยเหยียดเพศทางเลือก ทำให้ต่อมา FIFA (สหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ) ออกกฎห้ามแฟนบอลเม็กซิโกตะโกนคำดังกล่าว โดยทีมชาติเม็กซิโกเคยถูกปรับจากเหตุดังกล่าวไปแล้วในปี 2017 และถูกลงโทษห้ามแฟนบอลเข้าสนามไปแล้ว 2 นัดในช่วงปีนี้ และโทษสูงสุดคือการถูกปรับแพ้ได้ในอนาคต

เหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ทีมชาติเม็กซิโกออกแคมเปญรณรงค์ให้แฟนบอลตะโกนคำว่าเม็กซิโกแทน โดยก่อนเริ่มเกม มีการฉายสปอตโฆษณาและกัปตันทีมออกมากล่าวขอความร่วมมือแฟนบอลงดใช้คำเหยียดเพศดังกล่าว นอกจากนี้ระหว่างเกมเมื่อถึงจังหวะที่คาดว่าแฟนบอลจะตะโกน คนพากย์จะตะโกนคำว่าเม็กซิโกให้กลบเสียงแฟนบอลอีกด้วย ซึ่งในเกมเม็กซิโก-แคนาดามีแฟนบอลบางส่วนยังตะโกนแบบเดิมอยู่ ทำให้มีการสั่งหยุดเกมประมาณ 5 นาทีเพื่อเตือนแฟนบอลไม่ให้ทำอีก โดยปัจจุบันการแบนคำดังกล่าวถูกนำไปใช้กับลีกภายในประเทศด้วย ซึ่งแฟนบอลเม็กซิโกต้องค่อย ๆ ปรับตัวเนื่องจากเป็นความเคยชินที่ทำมานาน และการแบนเพิ่งเกิดขึ้นในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา

ฟุตบอลเป็นกีฬายอดนิยมซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมเม็กซิโกและทั่วลาตินอเมริกาไปแล้ว กล่าวได้ว่าเด็กผู้ชายในลาตินอเมริกาแทบจะไม่มีใครไม่เคยเตะฟุตบอลหรือไม่ชอบฟุตบอล และประสบการณ์ดูฟุตบอลในสนามกับแฟนบอลเม็กซิโกเป็นสิ่งที่ควรทำอย่างยิ่งเมื่อได้มาเยือนเม็กซิโกจริง ๆ และคาดว่าการแข่งขันระหว่างทีมในประเทศน่าจะเข้มข้นกว่าการแข่งขันระดับทีมชาติ เพราะแฟนบอลน่าจะมีอารมณ์ร่วมมากกว่า ไว้ถ้าโอกาสหน้าได้ไปดูเกมระดับท้องถิ่น เราจะเอาบรรยากาศมาฝากผู้อ่านอีกแน่นอน

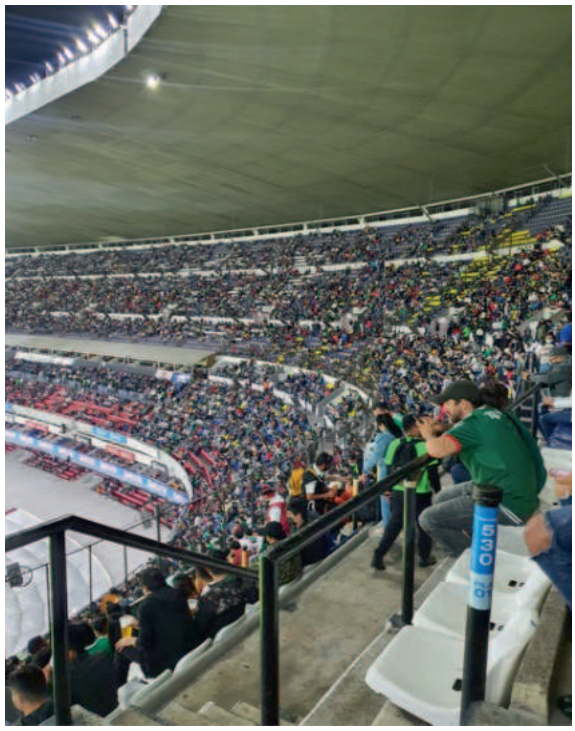

LUCHA LIBRE
เมื่อกีฬาคือวัฒนธรรม คือความบันเทิง

เรื่อง : พงศ์สิน เทพเรืองชัย
ภาพ : พงศ์สิน เทพเรืองชัย / โพธิ์เงิน รัตนโชติ

กิจกรรมหนึ่งที่พลาดไม่ได้เมื่อไปเม็กซิโก คือชมการแข่ง “Lucha Libre” (ลู-ชา-ลิ-เบร่)

มวยปล้ำที่ผู้แข่งสวมหน้ากากเหมือนฮีโร่ในหนังสือการ์ตูนขึ้นโชว์ลีลาโลดโผนบนเวทีท่ามกลางเสียงเชียร์ของคนดูที่ฟังแล้วเหมือนอยากจะลงไปแข่งเองด้วยซ้ำ ความสำเร็จของวงการมวยปล้ำในเม็กซิโกทำให้ประเทศลาตินอเมริกาแห่งนี้เป็นหนึ่งในสามประเทศแนวหน้าแห่งมวยปล้ำของโลก (อีกสองประเทศคือญี่ปุ่นกับสหรัฐอเมริกา) นอกจากนี้ เอกลักษณ์เฉพาะตัวของ Lucha Libre ยังทำให้กีฬานี้กลายเป็น “pop culture” ที่รู้จักกันไปทั่วโลก รวมทั้งเป็นแรงบันดาลใจให้กับการ์ตูนญี่ปุ่นอย่าง “หน้ากากเสือ” หรือภาพยนตร์อเมริกันอย่าง “Nacho Libre” ด้วย

ที่มาของมวยปล้ำในเม็กซิโกมีจุดเริ่มต้นเมื่อปี ค.ศ. 1863 ในยุคที่ฝรั่งเศสปกครองประเทศ โดยหลังจากที่ได้เห็นการแข่งมวยปล้ำของชาวต่างชาติแล้ว Enrique Ugartechea เกิดความสนใจและเริ่มฝึกฝนมวยปล้ำจนกระทั่งได้เป็นนักมวยปล้ำเม็กซิกันคนแรก ต่อมา กีฬามวยปล้ำค่อย ๆ ได้รับความนิยมมากขึ้นจนกระทั่งมีการจัดแข่งอย่างเป็นระบบ มีการก่อตั้ง “บริษัทมวยปล้ำเม็กซิกัน” (Empresa Mexicana de Lucha Libre) และมีการจัดแข่งมวยปล้ำอาชีพนัดแรกของเม็กซิโกเมื่อปี 1933 ณ สนามมวย Arena México

Arena México ได้รับการขนานนามว่าเป็น “วิหาร” แห่ง Lucha Libre เพราะนี่คือสถานที่จัดแข่งมวยปล้ำที่อยู่คู่วงการมวยปล้ำของเม็กซิโกมาตั้งแต่ยุคแรกเริ่ม

ทั้งนี้ เมื่อ Lucha Libre ได้รับความนิยมมากขึ้น การแข่งขันต้องย้ายไปจัดที่สนามมวยอีกแห่งที่ใหญ่ขึ้นในช่วงปี 1940 โดย Arena México กลายมาเป็นโรงเรียนฝึกนักมวยปล้ำ แต่ว่าจำนวนแฟนมวยปล้ำยังคงเพิ่มขึ้นไม่หยุดหย่อน จนกระทั่งสนามมวยแห่งใหม่นี้ก็ยังมีความจุไม่เพียงพอ จนบริษัทมวยปล้ำเม็กซิกันต้องสร้างสนามมวยที่ใหญ่ขึ้นอีกในปี 1956 โดยเลือกสร้างสนามขนาดความจุ 16,500 ที่นั่งบนทำเลเดิมของ Arena México ทำให้การแข่งขัน Lucha Libre ย้ายกลับมาจัดที่ “วิหาร” อีกครั้ง

นับจากการแข่งขันมวยปล้ำอาชีพครั้งแรกเมื่อปี 1933 วงการมวยปล้ำเม็กซิกันได้มีวิวัฒนาการเรื่อยมา

มีการคิดค้นเทคนิคใหม่ ๆ นำกระบวนท่ากายกรรมโลดโผนมาประยุกต์ใช้ และสร้างตัวละครขึ้นมาเพื่อสร้างความบันเทิงโดยนักกีฬาแต่ละคนจะมีหน้ากากประจำตัว ซึ่งทั้งหมดนี้ถูกใจคนดูและสร้างความนิยมให้กับนักมวยปล้ำจนเกิดปรากฏการณ์ใหม่ทั้งในวงการกีฬาและในวงการบันเทิงเม็กซิโก นั่นคือ นักมวยปล้ำกลายมาเป็นดาราภาพยนตร์จำนวนมากในยุค 1950 โดยดาราที่เป็นอมตะอย่างเช่น El Santo ยังคงเป็นที่กล่าวถึงมาจวบจนปัจจุบันและหน้ากากของเขายังมีวางขายอยู่ทั่วไปในเม็กซิโก

รูปภาพ: Hijo del Santo และ Nieto del Santo มาร่วมงานของสถานเอกอัครราชทูตไทยในเม็กซิโก

ความลึกลับอย่างหนึ่งของนักมวยปล้ำ หรือ Luchador (ลู-ชา-ดอร์) คือการไม่เปิดเผยโฉมหน้าที่แท้จริงให้สาธารณชนรู้จัก

เพราะมันกลายเป็นตัวตนของนักกีฬาคนนั้น ๆ ไปแล้วและบ้างครั้งก็ของครอบครัวด้วย เช่น El Santo ซึ่งมี Hijo del Santo (“ลูกชายของ Santo”) และ Nieto del Santo (“หลานชายของ Santo”) สืบทอดตำนานต่อจากรุ่นสู่รุ่น นอกจากนี้ หน้ากากยังเปรียบเสมือนศักดิ์ศรีของ Luchador ซึ่งหากใครถูกคู่ต่อสู้ถอดหน้ากากบนเวทีแล้วนับว่าเป็นความเสื่อมเสียอย่างยิ่ง และ Luchador คนนั้นจะไม่สามารถกลับมาสวมหน้ากากได้อีกต่อไป กลายเป็นนักมวยปล้ำที่ไร้หน้ากาก

รูปภาพ: สีหน้าและอารมณ์ของแฟน ๆ ที่มาเชียร์มวย

นอกจากกีฬาและความบันเทิงแล้ว Lucha Libre ยังเป็นสินค้าวัฒนธรรมที่เม็กซิโกส่งออกไปทั่วโลก หน้ากาก Luchador เป็นสินค้ากีฬาในแบบเดียวกับเสื้อนักฟุตบอล และในขณะเดียวกันก็เป็นของที่ระลึกที่มีขายตามตลาดของที่ระลึกหรือแม้กระทั่งในตลาดงานฝีมือพื้นเมือง ถ้าเทียบกันแล้ว Lucha Libre ก็คล้ายกับมวยไทยที่เป็นทั้งกีฬาและวัฒนธรรมที่ชาวต่างชาติรู้จักดีและเมื่อมาเที่ยวไทยก็ต้องไปชมการแข่งที่สนามพร้อมกับซื้อกางเกงมวยกลับบ้าน

DISCOVER
Latin America ISSUE 2/2567

กองบรรณาธิการ

ที่ปรึกษา
เชษฐพันธ์ มากสัมพันธ์ /
ใจไทย อุปการนิติเกษตร / บาจรีย์ พึ่งพักตร์

บรรณาธิการบริหาร
นาฏรียา นพคุณ พรหมโยธี

บรรณาธิการ
ประภาศรี เจตทรงกุล / พิชญาภา ปัญญาศิริ

คณะผู้จัดทำ
ประภาศรี เจตทรงกุล / จิรัฐิดล ตันติภักดี /
ศิรวัชร จรัสโชค / พชร อังศุสุกนฤมล /
สุวีรภา วิชัยธนพัฒน์ / พิชญาภา ปัญญาศิริ /
อดิศร ลลิตมงคล

นักเขียน
จักรพันธ์ ยุวรี / พงศ์สิน เทพเรืองชัย /
ปรีชญา สินประเสริฐ / ทิพาพร อรรถศิวานนท์ /
พิชญาภา ปัญญาศิริ / ภัชษร หาญกิติวัธน์

ออกแบบงานศิลป์
สมาพันธ์สมาคมดิจิตอล คอนเทนต์บันเทิงไทย /
บริษัท ภาพพิมพ์ จำกัด

ผู้สนับสนุน
สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเม็กซิโก /
สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบัวโนสไอเรส /
สถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐชิลี
ประจำประเทศไทย /
วิทยาลัยนานาชาติปรีดี พนมยงค์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผลิตโดย
กองลาตินอเมริกา กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้
กระทรวงการต่างประเทศ

ติดต่อกองบรรณาธิการ
โทร. 0 2643 5113 - 4
Email: mfa1103@mfa.go.th

ข้อมูลติดต่อ

สถานเอกอัครราชทูตไทย

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบราซิเลีย
ROYAL THAI EMBASSY IN BRASILIA

Embaixada Real da Tailândia no Brasil /
สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบราซิเลีย
@ThaiembBrasilia
https://www.thaiembassyinbrazil.com/
+55 (61) 9 9919 - 8763

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเม็กซิโก
ROYAL THAI EMBASSY IN MEXICO CITY

Embajada Real de Tailandia en México /
สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเม็กซิโก
https://mexico.thaiembassy.org/
(+52-55) 5540 4551, 55404529

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบัวโนสไอเรส
ROYAL THAI EMBASSY IN BUENOS AIRES

Royal Thai Embassy – Buenos Aires
https://thaiembassy-ar.com/
(+54) 11 4783-6412, (+54) 11 4780-0555

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงซันติอาโก
ROYAL THAI EMBASSY IN SANTIAGO

Royal Thai Embassy in Santiago, Chile
@ThailandinChile
https://santiago.thaiembassy.org/
(56-2) 2717-0959

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลิมา
ROYAL THAI EMBASSY IN LIMA

Embajada del Reino de Tailandia -
Royal Thai Embassy Lima
http://lima.thaiembassy.org/
+51 1 6375620 - 1

วงดนตรีมาริอาชี (Mariachi)
ประเทศเม็กซิโก

ทุ่งดอกไม้ ทะเลทรายอะตากามา
ประเทศชิลี

มาชูปิกชู (Machu Picchu)
ประเทศเปรู

ไร่องุ่น รัฐเมนโดซา (Mendoza)
ประเทศอาร์เจนตินา

DISCOVER LATIN AMERICA

ASPA WATCH
AMERICAN AND SOUTH PACIFIC AFFAIRS